MINISTERSTWO KULTURY i SZTUKI

BIULETYN INFORMACYJNY

ROK II • WARSZAWA • NR. 4-5

BIULETYN INFORMACYJNY
MINISTERSTWA KULTURY I SZTUKI

BIULETYN INFORMACYJNY

MINISTERSTWA KULTURY I SZTUKI

Kwiecień – maj – czerwiec 1948

ROK II • WARSZAWA • NR 4-5

Tłoczono w Drukarni NKW SL. Warszawa, Skolimowska 5. B-55857

PODSTAWY ORGANIZACYJNE POLITYKI KULTURALNEJ

W działalności Ministerstwa Kultury i Sztuki można rozróżnić wyraźnie dwa okresy. Okres odradzania się instytucji kulturalnych, szkolnictwa, ośrodków teatralnych oraz okres, który przeżywamy obecnie, poważnego wysiłku planującego, zarówno w stosunku do sieci placówek artystycznych, jak również i treści ich pracy. Pierwszy okres, który możemy nazwać okresem odbudowy kulturalnej, dał nam w dziedzinie kultury artystycznej 12 tysięcy świetlic i 120 tys. uczestników zespołów artystycznych, 71 teatrów zawodowych, 6 oper, 7 filharmonii, dwukrotną nieomal ilość muzeów i kilkakrotnie większe nakłady książek. Drugi okres, który nazwijmy okresem przebudowy kulturalnej, winien dać nam plan wydawniczy książki polskiej, nie tylko w zakresie podręczników, lecz i książki naukowej oraz noweli beletrystycznej, winien dać nam nową treść ideologiczną sztuki polskiej, nowy repertuar dla świetlic i teatrów, nową młodzieżową bazę społeczną szkół artystycznych, przy równoczesnym wykorzystaniu repertuaru klasycznego. Winien dać nam udostępnienie wszystkich przejawów życia artystycznego najszerszym masom pracującym, poważnie opracowany plan szkolenia artystycznego, a wreszcie nowe spojrzenie naszych twórców we wszystkich dziedzinach ich działalności.

Nowy etap wymaga nowych metod, nowej organizacji pracy i nowej struktury instytucji kulturalnych. I dlatego Ministerstwo Kultury i Sztuki opracowało zgodnie z powyższymi założeniami nowy statut organizacyjny oraz nową politykę teatralną, a w rozpracowaniu jest nowa sieć szkół artystycznych oraz ich założenia programowe.

Nowy statut Ministerstwa jest w tych warunkach odpowiednikiem następujących zadań postawionych przed nami we wrocławskiej mowie Ob. Prezydenta Rzeczypospolitej:

Planowania kulturalnego w dziedzinie polityki artystycznej, zarówno w dziedzinie twórczości (plan wydawniczy i repertuarowy), jak i w dziedzinie polityki upowszechniania (nowa polityka cen książki, biletów do teatrów, oper, filharmonii i tp.).

Planowego rozmieszczenia sieci szkolnictwa artystycznego i jego reorganizacji programowej i merytorycznej. Upowszechnienie dostępu do szkół dla ludowych warstw społecznych, zaczynając od szkół podstawowych, przygotowawczych, a kończąc na zawodowych i wyższych.

Skoordynowania przez Ministerstwo Kultury i Sztuki wysiłków ruchu amatorskiego wsi i miasta, zarówno w dziedzinie repertuarowej, jak i kulturalnych imprez artystycznych.

Przepracowania długodystansowego planu budownictwa instytucji kulturalnych, tak w miastach, jak i na wsi.

Dotychczasowa budowa Ministerstwa według struktury resortowej, to jest według branż artystycznych, Muzyki, Teatru, Literatury itp. prowadziła niejednokrotnie do zagubienia w codziennej pracy poszczególnych spraw dotyczących zwłaszcza problematyki szkolnictwa artystycznego, wspólnego profilu ideologicznego różnych dziedzin sztuki, jak i wreszcie problemu upowszechniania sztuki, nie mówiąc już o zagadnieniach planowania kulturalnego, które to zagadnienia w dotychczasowej strukturze Ministerstwa niemal że w ogóle nie były brane pod uwagę.

Jednocześnie Centralny Instytut Kultury przekształcił się w biuro studiów nad problematyką świetlicową, tracąc zupełnie kontakt z twórczą pracą Związków Zawodowych oraz Samopomocy Chłopskiej, a tym samym nie mogąc koordynująco wpływać na całość ruchu amatorskiego, nie mówiąc już o rozległej problematyce szkolenia kadr świetlicowych.

Z tych więc względów, resortowy podział ministerstwa, odpowiadający pierwszemu etapowi pracy, etapowi odbudowy, musiał ulec likwidacji i został zastąpiony, uchwałą Rady Ministrów z dn. 14 maja 1948 r., przez podział zagadnieniowy, to jest podział, w którym poszczególne departamenty stały się odpowiednikami zagadnień polityki kulturalnej Ludowego Państwa.

W ten sposób powstały departamenty planowania i koordynacji szkolnictwa artystycznego, przedsiębiorstw artystycznych, to jest teatrów, oper, filharmonii i cyrków, ruchu amatorskiego i wreszcie Departament Twórczości Artystycznej, z podziałem na wydziały Literatury, Muzyki i Plastyki.

Jednocześnie będą powołane do życia Komisje branżowe dla resortowej (branżowej) koordynacji zagadnień w płaszczyźnie międzydepartamentowej.

Oczywiście musimy mieć pełną świadomość, że nowa struktura organizacyjna Ministerstwa Kultury i Sztuki, podobnie jak i wypracowane ostatnio nowe formy koordynacji całości ruchu amatorskiego instytucji społecznych, nie stanowi zasady samej w sobie, lecz jest tylko odskocznią dla konkretnej codziennej działalności kulturalnej, zarówno Ministerstwa, jak i organizacji społecznych.

Albowiem politykę kulturalną realizuje się nie za biurkami radców ministerialnych czy związkowych, a w codziennej pracy naszych twórców, naszych teatrów, naszych laboratoriów filmowych oraz radiowych i wreszcie w naszych świetlicach.

Nowe ramy organizacyne są więc tylko zewnętrznym wyrazem naszych zamierzeń oraz nowych metod działania. Są poważnym ułatwieniem w codziennej pracy i w codziennym wysiłku Ministerstwa Kultury i Sztuki oraz w twórczym wysiłku autorów, kompozytorów, plastyków, filmowców, działaczy teatru i instruktorów artystycznych świetlic.

Dlatego w ślad za reorganizacją Ministerstwa muszą pójść konkretne, praktyczne zarządzenia. A więc w pierwszym rzędzie: ogłoszenie planu wydawniczego i planu repertuarowego jako punktu wyjścia dla własnego planu poszczególnych wydawnictw, czy poszczególnych teatrów.

Opracowanie nowych zasad nowej polityki budżetowania teatrów i przedsiębiorstw artystycznych, żeby z jednej strony skończyć z rozrzutnością i nieodpowiedzialnością poszczególnych dyrektorów, a z drugiej strony umożliwić masom pracującym korzystanie z osiągnięć kultury artystycznej.

Śmiałe wyciąganie nowych, zdolnych ludzi na odpowiedzialne stanowiska w życiu kulturalnym Polski, przy maksymalnym wykorzystaniu starych, doświadczonych kadr artystycznych.

Zasadnicza zmiana w dotychczasowej polityce szkolnictwa artystycznego w kierunku użytkowości sztuki i realizmu nowej epoki.

Synchronizacja odcinka państwowego i społecznego, zarówno w płaszczyźnie repertuarowej, jak i w polityce upowszechnienia.

Ideologiczna ofensywa na odcinku publicystyki kulturalnej, ofensywa długofalowa, z pełnym zrozumieniem procesów twórczych, zachodzących zarówno w społeczeństwie, jak i wśród samych autorów.

Dalsza aktywizacja ideologiczna Rady Związków Artystycznych i poszczególnych Związków.

Całość tej akcji, o zasadniczym znaczeniu dla przyszłości kulturalnej naszego kraju, musi być jednak rozłożona na co najmniej dwa etapy.

Etap przygotowawczy, to jest sezon 1948/49, który powinien stanowić punkt wyjścia dla opracowania sześcioletniego planu kulturalnego.

Realizacja sześcioletniego planu kulturalnego, który w ten sposób będzie wynikiem poważnie zakrojonej akcji, zarówno pod względem programowym, ideologicznym, jak i materialnym.

Wykonanie jednak tych zamierzeń wymaga od nas nie tylko dużego wysiłku organizacyjnego, lecz w pierwszym rzędzie jeszcze większego wysiłku ideologicznego, rozpracowania nowych metod i form pracy, żeby istotnie Ministerstwo Kultury i Sztuki stało się świadomym współtwórcą narodowej kultury, nowego, socjalistycznego etapu w rozwoju naszego kraju.

Włodzimierz Sokorski
Podsekretarz Stanu

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW Z DNIA 14.V.1948 R. W SPRAWIE STATUTU ORGANIZACYJNEGO MINISTERSTWA KULTURY I SZTUKI

§ 1.

Zatwierdza się statut organizacyjny Ministerstwa Kultury i Sztuki, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Istniejące dotychczas w Ministerstwie Kultury i Sztuki Biuro Nadzoru Estetyki Produkcji przenosi się do zakresu działania Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

§ 3.

Na podstawie art. 8 ust. 1 dekretu z dnia 11 kwietnia 1947 r. o zniesieniu urzędu Ministra Informacji i Propagandy oraz urzędów informacji i propagandy (Dz. U. R. P. Nr 32 poz. 147) przekazuje się sprawy przemysłu poligraficznego Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz nadzór nad przedsiębiorstwem państwowym Centralny Zarząd Państwowych Zakładów Graficznych.

§ 4.

Nadzorowi Ministra Kultury i Sztuki podlegają następujące przedsiębiorstwa państwowe: Film Polski, Państwowy Instytut Wydawniczy, Zjednoczone Zakłady Przemysłu Muzycznego, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Zjednoczone Przedsiębiorstwa Rozrywkowe a także instytut naukowo - badawczy — Państwowy Instytut Badania Sztuki Ludowej.

§ 5.

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Ministrowi Kultury i Sztuki oraz Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 6.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe zarządzenia organizacyjne, objęte niniejszą uchwałą.

STATUT ORGANIZACYJNY

§ 1.

Ministerstwo Kultury i Sztuki składa się z gabinetu Ministra, Departamentu Administracyjnego, Departamentu Twórczości Artystycznej, Departamentu Szkolnictwa Artystycznego, Departamentu Przedsiębiorstw Artystycznych i Rozrywkowych, Naczelnej Dyrekcji Muzeów i Ochrony Zabytków, Biura Współpracy Kulturalnej z Zagranicą, Biura do Spraw Ruchu Amatorskiego i Biura Inspekcji i Kontroli.

Organami Ministerstwa Kultury i Sztuki zespolonymi z władzami II i I instancji są Wydziały Kultury i Sztuki w Urzędach Wojewódzkich oraz Referaty Kultury i Sztuki w Starostwach.

§ 2.

Do gabinetu Ministra należą sprawy stosunku Ministra do naczelnych władz Państwa, sprawy organizacji władz, urzędów, zakładów i przedsiębiorstw podległych Ministerstwu, sprawy prawne, prasowe i wydawnictw urzędowych Ministerstwa, sprawy planowania w zakresie kultury i sztuki, sprawy sprawozdawczości Ministerstwa i prac statystycznych, sprawy nadzoru nad pracą wydziałów i referatów kultury i sztuki w urzędach wojewódzkich i starostwach oraz sprawy sekretariatu Ministra i Podsekretarzy Stanu i specjalne zlecenia Ministra.

Gabinet Ministra składa się z 4 wydziałów: prezydialnego, organizacyjnego, prawnego, planowania i upowszechniania.

§ 3.

Do Departamentu Administracyjnego należą sprawy osobowe, sprawy budżetu i rachunkowości Ministerstwa, sprawy gospodarcze, intendentura, kancelaria, registratury, archiwum i biblioteka Ministerstwa oraz sprawy przedsiębiorstw.

Departament Administracyjny składa się z 4 wydziałów: ogólnego, budżetowo - rachunkowego, osobowego i przedsiębiorstw.

§ 4.

Do Departamentu Twórczości Artystycznej należą sprawy organizacji i rozwoju twórczości literackiej, muzycznej i plastycznej poprzez współpracę z Radą Związków Artystycznych, opieka nad twórcami i artystycznymi związkami zawodowymi, sprawy opracowania naukowych podstaw do upowszechnienia kultury i sztuki wśród szerokich mas, sprawy badań teoretyczno - naukowych w zakresie sztuki oraz sprawy przygotowania kadr artystycznych w dziedzinie literatury, teatru, filmu, muzyki i plastyki.

Departament Twórczości Artystycznej składa się z pięciu wydziałów: ogólnego, literatury, muzyki, plastyki i wydawniczego.

§ 5.

Do Departamentu Szkolnictwa Artystycznego należą sprawy szkolnych zakładów artystycznych wszystkich stopni i typów, sprawy ich ustroju, organizacji i programów nauczania, współdziałanie w doborze personelu nauczającego, sprawy zaopatrzenia i wyposażenia szkół, sprawy nadzoru i kontroli nauczania (wizytacje) oraz opieka nad młodzieżą szkolną.

Departament Szkolnictwa Artystycznego składa się z 4 wydziałów: ogólnego, szkolnictwa muzycznego, szkolnictwa plastycznego i szkolnictwa teatralnego.

§ 6.

Do Departamentu Przedsiębiorstw Artystycznych i Rozrywkowych należą sprawy kierownictwa, ustroju, organizacji, planów pracy państwowych teatrów, oper, filharmonii i przedsiębiorstw rozrywkowych, sprawy pozwoleń na zakładanie i prowadzenie takich zakładów niepaństwowych, sprawy wynikające z ogólnego nadzoru i opieki nad nimi, sprawy organizowania widowni, zmierzającego ku upowszechnieniu działalności artystycznej i widowiskowej wśród szerokich mas, sprawy repertuaru artystycznego, sprawy zespołów artystycznych oraz sprawy zaopatrzenia i wyposażenia.

Departament Przedsiębiorstw Artystycznych i Rozrywkowych składa się z 4 wydziałów: teatralnego, muzycznego, widowisk i administracyjnego.

§ 7.

Do Naczelnej Dyrekcji Muzeów i Ochrony Zabytków należą sprawy zarządu, nadzoru i opieki nad muzeami oraz sprawy ochrony zabytków. W szczególności Naczelna Dyrekcja załatwia sprawy wynikające z ustawodawstwa muzealnego i opieki nad zabytkami ruchomymi i nieruchomymi, zabytkami przedhistorycznymi, zespołami kultury rodzimej i krajobrazem, sprawy opieki nad miejscami historycznymi i pamiątkami martyrologii polskiej, sprawy rewindykacji i odszkodowań za utracone mienie artystyczne i kulturalne, sprawy badań naukowych w dziedzinie historii sztuki, muzealnictwa i opieki nad zabytkami, sprawy bibliografii w tej dziedzinie, publikacje źródła do dziejów sztuki polskiej, bibliografię oraz wydawnictwa z zakresu inwentaryzacji i konserwacji zabytków.

Naczelna Dyrekcja Muzeów i Ochrony Zabytków dzieli się na następujące jednostki organizacyjne: Wydział Ogólny, Dyrekcja Muzeów, Główny Urząd Konserwatorski, Biuro Rewindykacji, Wydział Muzeów i Pomników Martyrologii i Państwowy Instytut Historii Sztuki i Inwentaryzacji Zabytków.

§ 8.

Do Biura Współpracy Kulturalnej z Zagranicą należą sprawy stosunków kulturalnych z innymi państwami w zakresie szerzenia znajomości kultury polskiej wśród obcych i kultury obcej w Polsce, sprawy wydawania dla zagranicy artykułów i materiałów dotyczących kultury polskiej. Sprawy wymiany

imprez, zespołów i pracowników sztuki z zagranicą, sprawy wyjazdów artystów polskich na specjalne studia zagranicę.

Biuro Współpracy Kulturalnej z Zagranicą składa się z 3 wydziałów: projektowania akcji wymiennych, realizacji oraz wydziału ogólnego.

§ 9.

Do biura do Spraw Ruchu Amatorskiego należą sprawy organizacji i rozwoju ruchu amatorskiego w zespołach teatru, muzyki, pieśni i tańca, sprawy przygotowania instruktorów w amatorskim ruchu artystycznym, sprawy programów, repertuaru i pomocy artystycznej.

Biuro do Spraw Ruchu Amatorskiego składa się z 5 wydziałów: organizacyjnego, programowego, zespołów muzycznych, pieśni i tańca, kadr instruktorskich i wydziału inspekcji.

§ 10.

Do Biura Inspekcji i Kontroli należą sprawy prowadzenia stałej kontroli i inspekcji wszystkich instytucji podległych Ministerstwu Kultury i Sztuki, Wydziałów Kultury i Sztuki w urzędach wojewódzkich sprawy badania dochodów i stanu majątkowego instytucji społecznych i wydawnictw subwencjonowanych przez Ministerstwo Kultury i Sztuki.

§ 11.

Szczegółowy podział czynności Ministerstwa Kultury i Sztuki zatwierdzi Minister Kultury i Sztuki.

DEPARTAMENT TWÓRCZOŚCI ARTYSTYCZNEJ

LITERATURA

Literaci do środowisk robotniczych i chłopskich

Wołanie o współczesną tematykę w literaturze pozostaje bez odzewu przede wszystkim z tego powodu, że ogółowi przedstawicieli zawodowej literatury nie są dostępne spostrzeżenia i doświadczenia z zakresu środowisk pozainteligenckich. Organizowane przez poszczególne instytucje wyjazdy literatów w teren są inicjatywą bezsprzecznie cenną, ale ze względu na krótkotrwałość pobytu nie pozwalają na dokładne zaznajomienie się z obcymi środowiskami.

Przełamanie tego stanu rzeczy może przyjść tylko przez zorganizowanie na szerszą skalę akcji zaznajamiania literatów z poszczególnymi ośrodkami robotniczo - chłopskimi, w których w czasie dłuższego pobytu mogliby zobaczyć zarówno dokonujące się przemiany, jak i wysiłek mas pracujących w kierunku budowania nowej rzeczywistości.

Zorganizowanie akcji, zakrojonej na szerszą skalę, posiada tę wyższość nad sporadycznym subwencjonowaniem pojedyńczych wyjazdów, że wytwarza atmosferę pewnego rodzaju kolektywnego dążenia, co nie jest obojętne ze względów bodaj psychologicznych, oraz w ramach organizacyjnych pozwala wydatniej koncentrować uwagę literatów na pewnych wyjątkowo ważnych kompleksach zagadnień.

W początkowym stadium realizacji tej akcji Departament działający w porozumieniu z Zarządem ZZLP., zwrócił się do szeregu Ministerstw oraz wojewodów z prośbą o wytypowanie ośrodków z zakresu ich działania, w których w szczególnie wyrazistych kształtach uwidaczniają się dokonywujące się przemiany, trudności i wysiłek mas pracujących.

Wysiłek Wydziału Literatury Departamentu zmierzający do ściślejszego powiązania pisarzy współczesnych z co ciekawszymi ośrodkami naszego kraju, dał pożądany wynik. Zarówno poszczególne Ministerstwa jak i wojewodowie, do których Wydział Literatury skierował prośbę o poparcie tej akcji, wykazali najwyższe zrozumienie i dziś stwierdzić można, że jedynie od literatów zależy szeroka możliwość wykorzystania nakreślonego planu.

Jak wynika z podanego niżej zestawienia, zakres możliwości poznawczych jest tak szeroki, że literaci pragnący skorzystać z pracy w ramach tej akcji, będą mogli wybrać ośrodki charkaterystyczne zarówno dla małej osady wiejskiej, wybijającej się wsi, miasta prowincjonalnego, jak i dla wielkich ośrodków współczesnego przemysłu. Geografia środowisk jest bardzo rozległa i obejmuje niemal cały kraj wraz z Ziemiami Zachodnimi i Wybrzeżem.

W ramch powyższej akcji pomyślany jest dłuższy (3 — 4 miesięczny) pobyt pisarza w obranym przez siebie ośrodku, przyczem niejednokrotnie zapewniona jest daleko idąca pomoc miejscowych czynników administracyjnych w postaci ułatwień komunikacyjnych, wynajmu mieszkań, niejednokrotnie nawet pomoc materialna. Pisarze wyjeżdżający do środowisk korzystają z pomocy materialnej Departamentu Twórczości Artystycznej.

Wytypowane ośrodki przedstawiają się następująco:

Okręg Szczecin

ośrodki proponowane przez Ministerstwa: Odbudowy, Komunikacji, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Województwo.

Okręg Olsztyn

ośrodki proponowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, Komunikacji oraz Województwo.

Okręg Białystok

ośrodki proponowane przez Województwo.

Okręg Lublin

ośrodki proponowane przez Województwo.

Okręg Kielce

ośrodki proponowane przez Województwo.

Okręg Katowice

ośrodki proponowane przez Ministerstwa: Odbudowy, Komunikacji, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Województwo.

Okręg Warszawa

ośrodki proponowane przez Ministerstwa: Rolnictwa i Reform Rolnych, Poczt i Telegrafów, Komunikacji.

Okręg Gdańsk-Gdynia

ośrodki proponowane przez Ministerstwa: Komunikacji, Poczt i Telegrafów, Rolnictwa i Reform Rolnych.

Okręg Kraków

ośrodki proponowane przez Ministerstwa: Poczt i Telegrafów, Komunikacji.

Okręg Wrocław

ośrodki proponowane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu oraz Województwo.

Okręg Poznań

ośrodki proponowane przez Ministerstwo Komunikacji, Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Województwo.

Okręg Łódź

ośrodki proponowane przez Ministerstwa: Odbudowy, Leśnictwa, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Województwo.

Komisja Przekładów

W związku z coraz liczniej napływającymi zgłoszeniami z zagranicy o podanie listy utworów polskich pisarzy godnych zalecenia do przekładów, Wydział Literatury przystąpił do utworzenia Komisji Przekładów, która ustala i opracowuje wyczerpujący materiał, obejmujący najwybitniejsze zjawiska współczesnej literatury polskiej, zarówno pod kątem osiągnięcia artystycznego, jak i pod kątem ewentualnego rezonansu poszczególnych utworów w kraju, na którego język mają być przełożone. Ustalona lista będzie co pewien czas poddawana dyskusji i uzupełniana nowym materiałem.

W pracach Komisji poza przedstawicielami Departamentu Twórczości Artystycznej biorą udział delegaci Związku Zawodowego Literatów Polskich oraz przedstawiciele Biura Współpracy z Zagranicą i Departamentu Prasy i Informacji Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Książka polska wśród Słowian

Departament Twórczości Artystycznej w porozumieniu z Biurem Współpracy z Zagranicą przystąpił do prac organizacyjnych wystawy p.t. „Książka polska wśród Słowian i książki narodów słowiańskich w Polsce". Wystawa, którą projektuje się na koniec obecnego lub początek przyszłego roku, ma objąć tłumaczenia literatury pięknej (prozy, poezji, dramatu) oraz materiał ilustracyjny, związany z tematem wystawy. Specjalny dział będą tworzyć tłumaczenia utworów Mickiewicza.

Celem naukowym wystawy jest zgromadzenie książek — dokumentów promieniowania kulturalnego, aby niejako zestawić bilans dotychczasowego wzajemnego oddziaływania kultury polskiej i innych narodów słowiańskich.

Celem wychowawczym wystawy jest zapoznanie polskiej publiczności zarówno z dorobkiem naszej literatury przekładowej z literatur innych narodów słowiańskich, jak i z oddziaływaniem polskiej kultury poprzez książkę tłumaczoną na języki innych narodów słowiańskich.

Poza katalogiem wystawy wydana zostanie odpowiednia bibligrafia, opracowana przez naukowców słowiańskich pod redakcją uczonego polskiego.

Zgromadzony na wystawie materiał książkowy będzie uzupełniony dostateczną ilością rycin, tablic, wykresów, napisów orientacyjnych itp. aby wystawa była ciekawa, sugestywna i zrozumiała dla każdego zwiedzającego.

Departament Literatury i Książki rozsyła obecnie zaproszenia do współpracy a w najbliższym czasie zostanie ustalony skład komitetu organizacyjnego i wykonawczego wystawy oraz szczegółowy plan wystawy.

Literatura a zagadnienia filmowe.

W planach Departamentu, stawiających sobie za zadanie stworzenie warunków, które wpłyną na usunięcie czynników hamujących właściwy rozwój literatury, uwzględnione zostały również sprawy pobudzania działalności w specjalnych technikach. Jako wstępny krok w tej dziedzinie postawiono

zorganizowanie specjalnych studiów literackich, poświęconych omówieniu techniki scenariusza filmowego, techniki słuchowiska radiowego oraz techniki reportażu literackiego.

Zagadnienie scenariusza filmowego posiada w obecnej chwili ogromne znaczenie. Brak dobrych scenariuszy odbija się niewątpliwie na naszej produkcji filmowej. Brak ten wynika głównie stąd, że ta dziedzina techniki literackiej jest naogół słabo znana.

Na zorganizowanym przez Departament w styczniu b.r. Studium w Nieborowie pierwszy raz zetknięto literatów z zagadnieniami scenopisarstwa. Było to z natury rzeczy zetknięcie raczej marginesowe, które wymagało dalszej akcji. W tym celu zrealizowano „Studium techniki scenariusza filmowego", subwencjonowane przez Departament i zaprojektowane razem z Filmem Polskim, który podjął się organizacji.

Program studium, które odbyło się w dniach od 18 do 26 kwietnia w Łodzi w sali Instytutu Filmowego, obejmował poza pokazami filmowymi, będącymi ilustracją omawianego materiału, następujące wykłady:

St. Żółkiewski: „Rola społeczno-wychowawcza filmu", B. W. Lewicki: „Film jako środek wyrazowy myśli ludzkiej", „Temat, idea, stosunek do rzeczywistości", „Budowa utworu filmowego", „Analiza kinotwórcza", J Bossak: „Sprawa pisarza filmowego", „Scenariusz filmu dokumentarnego", „Założenia społeczno-organizacyjne P. P. „Film Polski". J. Toeplitz: „Środki wyrazu sztuki filmowej", „Historia i teoria scenariusza", „Tematyka filmu polskiego". R. Drejerowa: „Scenariusz filmu fabularnego", J. Kurek. „Rodzaje filmu fabularnego", M. Promiński „Adaptacja filmowa prozy", Z. Pitera: „Transpozycja dramatu na ekran", „Analiza utworu filmowego i zagadnienia krytyki filmowej", J. M. Szancer: „Scenariusz filmu rysunkowego i kukiełkowego", T. Kowalski: „Zagadnienia plastyczne w filmie", S. Golachowski: „Zagadnienia muzyczne w filmie", L. Perski: „Organizacja produkcji filmowej".

W studium wzięło udział w charakterze słuchaczy ogółem 55 osób zarówno spośród literatów, jak i osób delegowanych przez Film Polski. Spośród literatów, których listę ustalił Departament w porozumieniu z Zarządem Głównym ZZLP, brali udział m. in.: F. Bieńkowska, J. Brzostowska, M. Grabowska, H. Wielowieyska, S. Zakrzewska, L. Buczkowski, S. Furmanik, K. Z. Skierski, W. Żukrowski, T. Borowski, R. Bratny, J. Bocheński, B. Czeszko, T. Konwicki, M. Margal, J. Papuga, J. Piórkowski, T. Różewicz, E. Szuster, W. Woroszylski, W. Zalewski.

Na zakończenie zorganizowano konkurs na projekt scenariusza, w którym wzięło udział 26 osób. Konkurs ten stanowi pierwszą fazę ściślejszego związania literatów z pracami filmowymi.

Jako uzupełnienie akcji zaznajamiania literatów z zagadnieniami filmowymi, Departament przystępuje razem z Filmem Polskim do wydania w osobnej publikacji opracowań wykładów wygłoszonych na Studium. Będzie to początek specjalnej biblioteki zagadnień i tekstów filmowych.

W ciągu ostatnich miesięcy Departament Twórczości Artystycznej zainicjował i częściowo zrealizował szereg poczynań w dziedzinie stosunków z zagranicą.

Zarówno imprezy polskie w okresie „Praskiej Wiosny“, jak udział przedstawicieli Polski w II Międzynarodowym Zjeździe Kompozytorów i Krytyków Muzyki Współczesnej w Amsterdamie i związane z tym koncerty, przyczyniły się do ożywienia i zacieśnienia kontaktów artystycznych. Delegaci polscy mieli możność przekonać się, jak dalece nowe prądy, propagowane w naszym kraju, zyskują uznanie zagranicą. W czasie obrad Międzynarodowego Zjazdu Muzyki Współczesnej, czynniki muzyczne Holandii zainteresowały się nowymi wytycznymi polskiego życia muzycznego, dotyczącymi zagadnienia upowszechnienia i uspołecznienia muzyki. Dowodem zainteresowania opinii holenderskiej dla tych spraw jest ukazanie się w piśmie amsterdamskim „Die Waarheidt“ obszernego wywiadu z dr Lissą, w którym ze specjalnym uznaniem podkreśla się i omawia rozwiniętą w Polsce akcję pieśni masowej, inicjatywę podjętą w kierunku stworzenia Opery Ludowej i zasilenia jej nowymi tekstami literackimi i muzycznymi, dostosowanymi do ducha współczesnego życia, uruchomienia objazdowej Opery Polskich Rzek, stworzenie Ognisk Muzycznych oraz rozwinięcie akcji koncertów objazdowych.

Godnym podkreślenia jest fakt ufundowania przez Polskie Radio wespół z Min. Kultury i Sztuki 6 rocznych stypendiów na wyjazd na studia do Konserwatorium w Pradze Czeskiej uzdolnionych uczniów klas instrumentów dętych polskich uczelni muzycznych. Celem ustalenia kandydatów odbył się konkurs w wyniku którego wybrano jednego oboistę, dwóch klarnecistów, dwóch fagocistów i jednego waltornistę.Wyjazd studentów przewidziany jest na wrzesień.

W planie na najbliższe miesiące przewidziane są wymienne koncerty studentów Konserwatorium Praskiego na terenie Polski oraz słuchaczy uczelni muzycznych Polskich w Czechosłowacji. Ekipy składać się będą z 4 osób, a koncerty będą miały charakter zamknięty dla młodzieży szkół muzycznych

Wydarzeniem w skali światowej jest przyznanie przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski 1-szej nagrody muzycznej — złotego medalu, kompozytorowi polskiemu, Zbigniewowi Turskiemu za „Symfonię Olimpijską“.

W czasie pobytu delegacji w Pradze Czeskiej udało się nawiązać kontakt z dyrektorem Teatru Massimo w Palermo — p. E. Racculia. W wyniku porozumienia rozpoczęto prace wstępne, związane z wystawieniem na przyszłą wiosnę, z okazji Międzynarodowego Zjazdu Muzyki Współczesnej, opery Karola Szymanowskiego „Król Roger“, której akcja rozgrywa się w Palermo. Przewiduje się wyjazd do Włoch reżysera i kapelmistrza polskiego, którzy tę operę wystawią.

Zainicjowany przez Min. Kultury i Sztuki i Polskie Radio konkurs na pieśń masową zbliża się do swej końcowej fazy. Na konkurs nadesłano 408 pieśni, co świadczy o zainteresowaniu wszczętą akcją. Eliminacje są w toku.

W wyniku krajowych eliminacji do Międzynarodowego Konkursu w Genewie przeszło 7 kandydatów, a mianowicie: Eugenia Szaniawska — śpiew, Bohdan Paprocki — śpiew, Henryk Palulis — skrzypce, Alina Bolechowska —

śpiew, Edward Statkiewicz — skrzypce, Edwin Gollnik — waltornia, Bolesław Jankowski — śpiew.

Ukazały się 2 pierwsze numery „Kwartalnika Muzycznego", jedynego w Polsce pisma muzykologicznego, mającego poważne tradycje w okresie przedwojennym. Wznowienie tego pisma, grupującego najpoważniejszych przedstawicieli muzykologii polskiej, jest ważnym etapem na drodze stabilizacji polskiej nauki o muzyce.

Prace Komitetu Wykonawczego Roku Chopinowskiego są w toku. Dotychczas przeprowadzono eliminacje krajowe do 4-go Międzynarodowego Konkursu im. Fr. Chopina, w wyniku którego wybrano 10-ciu kandydatów, a mianowicie: Smendziankę Reginę, Szymonowicza Zbigniewa, Maciszewskiego Waldemara, Hesse-Bukowską Barbarę, Kernera Tadeusza, Kędrę Władysława, Żmudzińskiego Tadeusza, Ślendzińską Julittę, Baksta Ryszarda, Stefańską Halinę.

Konkretnym osiągnięciem krajowych eliminacji jest ufundowanie i przyznanie 11 rocznych stypendiów w wysokości po 25 tys. złotych miesięcznie, w ten sposób młodzi pianiści będą mogli w dogodnych warunkach przygotować się do eliminacji międzynarodowych. Utworzono ponadto komisję pedagogiczną z 6-ciu najwybitniejszych chopinistów polskich, której zadaniem będzie regularne kontrolowanie pracy wybranych kandydatów.

Z inicjatywy Komitetu Roku Chopinowskiego rozpisano i ogłoszono 2 konkursy muzyczne: konkurs kompozytorski na utwór symfoniczny, koncert fortepianowy, pieśni solo i z orkiestrą oraz utwory fortepianowe (do wyboru). Rozpisanie tego konkursu zlecono Związkowi Kompozytorów Polskich. Ponadto Rada Naczelna Zjednoczenia Związku Kół Śpiewaczych ogłosiła konkurs na utwór chóralny do tekstu związanego z osobą Fryderyka Chopina.

W wyniku konkursu na godło Roku Chopinowskiego wybrano projekt grafika Eryka Lipińskiego.

Komitet przygotował szczegółowy plan przyszłorocznych imprez koncertowych. Praca wydawnicza, związana z wydaniem kompletu dzieł Chopina jest już rozpoczęta przez Polskie Wydawnictwo Muzyczne. Niebawem ukończone będą prace organizacyjno - instalacyjne w Żelazowej Woli, która stanie się jednym z ważniejszych ośrodków kultu Chopina w Polsce.

W dniach 20 — 23 sierpnia odbędzie się w Dusznikach doroczny Festival Chopinowski, z udziałem R. Koczalskiego, laureatów konkursu eliminacyjnego do Międzynarodowego Konkursu im. Fryderyka Chopina oraz śpiewaczki A. Szlemińskiej.

P L A S T Y K A

Fotografika.

Ministerstwo Kultury i Sztuki zorganizowało obesłanie IV Międzynarodowej Wystawy Fotografiki w Pradze. Udział w tej Wystawie wzięło 28 fotografików polskich z 52 pracami. Wpłynęły również zaproszenia do wzięcia udziału w Międzynarodowym Salonie Fotografiki w Paryżu, Antwerpii oraz Vancouoyer (Kanada).

27.VI. br. otwarta została w ramach Wystawy Sztuk Plastycznych w Sopocie Ogólnopolska Wystawa Fotografiki Artystycznej i Amatorskiej. Wystawa ta posiada również dział fotografiki krajoznawczej i pokaz prac uczniów szkół fotograficznych w Polsce. Całość wystawy obejmuje 700 prac. Wystawa potrwa do 15.VIII.br. Przewiduje się podczas trwania wystawy cykl wykładów i od-

czytów. Ministerstwo Kultury i Stzuki przyznało dwie nagrody w dziale artystycznym i jedną w dziale amatorskim oraz umożliwiło swoją subwencją organizację tej wystawy.

Z subwencji Ministerstwa Kultury i Sztuki we Wrocławiu, w gmachu Ratusza czynna jest I Wystawa Fotografiki Wrocławskiego Towarzystwa Fotograficznego. W całości liczącej 216 eksponatów starano się przede wszystkim zorganizować pokaz piękna Ziem Odzyskanych i rolę człowieka w ich odbudowie. Najlepszą pracę wyróżniło Ministerstwo nagrodą.

Dzięki subwencji Ministerstwa Kultury i Sztuki, odbyła się w Poznaniu w okresie Międzynarodowych Targów, II Ogólnopolska Wystawa Fotografiki (200 prac), obejmująca jednoroczny dorobek fotografiki polskiej. Wystawę zwiedziło ca 20 tysięcy osób. Organizatorem wystawy było Stowarzyszenie Miłośników Fotografiki w Poznaniu. Wystawa ta przeniesiona została do Ministerstwa Kultury i Sztuki, gdzie odbył się jej pokaz prowizoryczny. Ministerstwo przyznało 3 nagrody za najlepsze prace będące poszerzeniem zainteresowań fotografiki.

Jedyne w Polsce pismo fotograficzne „Świat Fotografii", wydawane z subwencji Ministerstwa Kultury i Sztuki oraz Komitetu Ministrów do Spraw Kultury, drukuje obecnie dziewiąty kolejny numer. Przewiduje się dalsze ulepszanie treści oraz szaty graficznej pisma z uwagi na jego reprezentacyjny charakter zagranicą.

Zgodnie z planowaniem Ministerstwa Kultury i Sztuki, odbył się w Warszawie ogólnopolski zjazd delegatów towarzystw fotograficznych, który na skutek zatwierdzenia statutu Polskiego Towarzystwa Fotograficznego, postanowił w miarę możliwości lokalnych połączenie się wszystkich towarzystw fotograficznych w Polskie Towarzystwo Fotograficzne, dla uzyskania wspólnego potencjału i frontu pracy. Wybrano Zarząd Główny, którego prezesem został dr. Tadeusz Cyprian.

Wobec dużego napływu materiału o wysokim poziomie, Ministerstwo Kultury i Sztuki przystąpi do zakupu najlepszych prac fotografiki polskiej. Akcja ta podjęta początkowo w małej skali, rozbudowana zostanie w przyszłości w odpowiedniej formie dla użytkowych celów państwowych.

Sztuka Ludowa

W porozumieniu z Biurem Współpracy z Zagranicą rozpoczęto przygotowania do wysłania do Paryża „Wystawy Polskiej Sztuki Ludowej". Przesyłka obejmie ok. 200 wyselekcjonowanych eksponatów z wystawy, która odbyła się w styczniu b.r. w Krakowie. Do eksponatów dołączony będzie specjalnie opracowany katalog, mapy orientacyjne i szczegółowe opisy.

Z wzorcowni Ministerstwa Kultury i Sztuki przekazano do Muzeum w Raperswilu celem skompletowania tamtejszych zbiorów polskich szereg przedmiotów sztuki ludowej.

Podlaska Spółdzielnia Przemysłu Ludowego zorganizowała przy pomocy Ministerstwa Kultury i Sztuki w dniach od 7 do 15 czerwca w Węgrowie kurs haftu i koronek.

DEPARTAMENT SZKOLNICTWA ARTYSTYCZNEGO

Zamierzenia i prace Departamentu Szkolnictwa Artystycznego na najbliższą przyszłość (lipiec — październik).

a) Unifikacja przepisów i zarządzeń w zakresie organizacji wewnętrznej szkół.

b) Poddanie rewizji dotychczasowych pozwoleń udzielonych koncesjonariuszom na otwarcie szkół oraz ewentualnie likwidacja szkół nie mających udzielonych koncesji.

c) Konferencje i zjazdy dyrektorów pozostałych typów szkół w związku z organizacją nowego roku szkolnego 1948/49.

Konferencja Rektorów i Dyrektorów Wyższych Szkół Artystycznych.

W dniach 2 i 3 lipca 1948 r. obradowała zwołana przez ob. Ministra Kultury i Sztuki konferencja ob. ob. Rektorów i ob. ob. Dyrektorów Wyższych Szkół Artystycznych.

Obrady zagaił ob. Minister Kultury i Sztuki Dybowski Stefan, który podkreślił wyjątkowy charakter konferencji, gdyż po raz pierwszy spotkali się wspólnie przy jednym stole obrad kierownicy wszystkich wyższych uczelni artystycznych w Polsce.

Fakt ten był wynikiem zmian jakie nastąpiły w strukturze Ministerstwa Kultury i Sztuki i powołania do życia Departamentu Szkolnictwa Artystycznego.

Następnie ob. Wiceminister Sokorski w dłuższym przemówieniu nakreślił wytyczne polityki kulturalnej w Polsce, kładąc szczególny nacisk na to, że cała twórczość artystyczna winna być wyrazem ducha epoki w jakiej żyjemy.

Dyrektor Departamentu Szkolnictwa Artystycznego ob. mgr B. Urbanowicz omówił zagadnienia sieci szkolnej, organizacyjno-ustrojowe, programowe, budżetowe i młodzieżowe. Szczegółowa dyskusja nad referatami zakończyła pierwszy dzień konferencji.

W drugim dniu konferencji uczestnicy obradowali w poszczególnych sekcjach: muzycznej, plastycznej i teatralnej, przygotowując wnioski na plenum konferencji.

Konferencja spełniła swoje zadanie gdyż:

1) dała możność zetknięcia się i poznania się wszystkich kierowników wyższych uczelni artystycznych w Polsce,

2) omówiono najbardziej podstawowe założenia ideowo - kulturalne pracy wyższych szkół artystycznych,

3) przepracowano szereg zagadnień w związku z organizacją nowego roku szkolnego 1948/49.

Szkoły Artystyczne.

Szkoły prywatne

(koncesjonariuszami są osoby prawne i fizyczne)

	Muzyczne:	Plastyczne:	Teatralne:	Choreograficzne:	Razem:
Szkoły Wyższe	—	—	—	—	—
Szkoły Średnie	26	3	5	19	53
Szkoły Niższe	54	—	—	—	54
Szkoły Umuzykalniające	36	—	—	—	36
Ogniska Kultury Plastycznej	—	7	—	—	7
Kursy	—	6	—	—	6
Razem	116	16	5	19	156

Zestawienie ogólne

	Muzyczne	Plastyczne	Teatralne	Choreograficzne	Razem
Szkoły Państwowe	30	38	4	—	72
Szkoły Publiczne	27	2	—	—	29
Szkoły Prywatne	116	26	5	10	157
Razem	173	56	9	10	258

2) Ilość szkół artystycznych:

Szkoły państwowe

	Muzyczne	Plastyczne	Teatralne	Razem
Szkoły Wyższe	7	9 *)	1	17
Szkoły Średnie	11	15	3	29
Szkoły Niższe	9	—	—	9
Szkoły umuzykalniające	3	—	—	3
Ogniska Kultury Plastycznej	—	14	—	14
Razem	30	38	4	72

*) W tym Wyż. Szk. Sztuk Plast. Wrocław, oddział w Katowicach.

Szkoły publiczne

	Muzyczne	Plastyczne	Teatralne	Razam
Szkoły Wyższe	—	—	—	—
Szkoły Średnie	4	2	—	6
Szkoły Niższe	18	—	—	18
Szkoły Umuzykalniające	5	—	—	5
Ogniska Kultury Plastycznej	—	—	—	—
Ogniska Kultury Plastycznej	—		—	—
Razem	27	2	—	29

DEPARTAMENT PRZEDSIĘBIORSTW ARTYSTYCZNYCH I ROZRYWKOWYCH

TEATR

Zjazd dyrektorów teatrów.

W dniu 4 czerwca odbył się w Ministerstwie Kultury i Sztuki zjazd dyrektorów teatrów z całego kraju. Na zjeździe tym zostały przedyskutowane najważniejsze zagadnienia, dotyczące nowej polityki teatralnej.

Poniżej podajemy w skrócie treść referatów Wicedyrektorów Departamentu Przedsiębiorstw Artystycznych i Rozrywkowych Ob. ob. W. Padwy i Mgr L. Rybarskiego.

Referat wicedyr. Padwy był poświęcony problemowi repertuaru.

Wychodząc z założenia iż nowego widza należy związać z teatrem, zainteresować i wychować — wicedyrektor Padwa wskazała na konieczność uwzględnienia charakteru socjalnego widowni: dyrektor teatru musi zdawać sobie sprawę z tego, dla jakiej gra widowni. Przede wszystkim winien on sięgać do skarbnicy dramaturgii polskiej, jako do źródła tradycji narodu lub do tych autorów, którzy wyrażają dynamikę rozwoju społecznego, niezależnie od tego, na jakim materiale historycznym były one osnute (Mickiewicz, Słowacki, Krasiński, Wyspiański, Żeromski, Fredro, Zapolska, Zegadłowicz, Szaniawski, Bliziński itd.).

Na terenie ziem zachodnich byłoby pożądane wystawienie sztuk folklorystycznych, jak: „Krakowiacy i górale“ Kamińskiego, „Wesele na Kurpiach“, „Gody weselne“ Schillera i inne.

Dyrekcje teatrów winny unikać komedii salonowych o niskim poziomie artystycznym, zastępując je komediami muzycznymi, wodewilami i operetkami, które dają widzowi, zgnębionemu przeżyciami wojennymi, chwile wesołości i radości. Rzecz oczywista, że w repertuarze należy uwzględnić twórczość rodzimą z przewagą sztuk młodych autorów, ażeby dać im możność ujrzenia swych utworów na scenie.

Niemniej należy uwzględniać w repertuarze klasyków (Ajschylos, Eurypides, Arystofanes, Sofokles, Racine, Corneille, Molier, Szekspir, Byron, Baumarchais, Cervantes, Ibsen, Puszkin, Dostojewski, Gogol, Ostrowski, Gribojedow); utwory zagranicznych autorów jak: Romain Rolland, Shaw, Dickens, Gorkij, Czechow, Scribe. Zaleca się również wystawianie sztuk autorów słowiańskich.

Skreśliwszy zadanie repertuarowe teatrów, wicedyr. Padwa zwróciła uwagę na konieczność — w takich ośrodkach, gdzie jest kilka teatrów — stworzenia dla każdego z nich odrębnego oblicza artystycznego.

Jako zamierzenia Ministerstwa na przyszłość, wicedyr. Padwa wymieniła: utworzenie teatru wielkiego repertuaru, teatru komedii klasycznej stylowej (polskiej i obcej), teatru współczesnego (twórczość nowa polska i obca), teatru szkolnego (warsztat teatralny), który byłby jednocześnie sceną eksperymentalną, teatru muzycznego: operetka i rewia w najszlachetniejszej postaci, teatru dla dzieci i młodzieży (żywego aktora i lalki wraz ze studiem w specjalnym „Domu Dziecka").

W sprawie planowania repertuaru, wicedyr. Padwa zwróciła uwagę na rolę w tym zagadnieniu kierownika literackiego. Ministerstwo w swoim zarządzeniu określiło szeroko jego kompetencje, lecz niestety, nie wszystkie teatry zastosowały się do treści tego zarządzenia.

Intencją Ministerstwa było, ażeby kierownik literacki wraz z dyrektorem teatru ustalał plan repertuarowy, mając na względzie ideologię i formę wystawianej sztuki: kierownik literacki winien brać udział w próbach analitycznych, pisać komentarze w programach itp.

W zakończeniu referatu wicedyr. Padwa odczytała szereg tytułów sztuk zaleconych do wystawienia (sztuki repertuaru klasycznego polskiego i obcego, sztuki obce współczesne, repertuar słowiański ze szczególnym uwzględnieniem repertuaru rosyjskiego i radzieckiego), oraz poinformowała zebranych o projekcie rozpisania konkursu: 1) na plan repertuarowy oraz 2) na plan wykonany o którym poniżej.

Konkurs na plan repertuarowy.

1) Dostosowanie planu repertuarowego do:
   a) typu teatru.
   b) dysponowanych środków artystycznych i materialnych,
   c) polityki kulturalnej (typ publiczności, cel zamierzony, współpraca z innymi instytucjami i organizacjami),
2. Sposób interpretacji wartości artystycznych i społecznych poszczególnych sztuk w komentarzu uzasadniającym.
3. Inicjatywa i oryginalność w wyborze proponowanych sztuk (wartościowe pozycje zapomniane, adaptacje sceniczne, współpraca z nowymi autorami itd.).
4. Propozycje w sprawie nawiązania żywego stosunku z widownią (skrzynka listów, konferencje przedwstępne w świetlicach, dyskusje po przedstawieniu, kontakt z przyszłymi pedagogami itp.).

Do przygotowania należycie uzasadnionych planów repertuarowych kierownicy literaccy zobowiązani są z natury swoich funkcji. Forma konkursu ma stać się zachętą do pracy. Materiały konkursu będą poza tym studiowane specjalnie i staną się punktem wyjścia dyskusji na planowanym zjeździe kierowników literackich.

Konkurs na plan wykonany.

1. Stopień wykonania planu z odchyleniami in plus — in minus.
2. Przezwyciężone przy tym trudności organizacyjne i in.
3. Racjonalność polityki repertuarowej.
4. Popularność teatru wyrażona we frekwencji oraz typ publiczności.
5. Racjonalne wykorzystanie dysponowanych sił artystycznych.
6. Wyniki inspekcji artystycznej oraz inne oceny działalności teatru.

Mgr. Leopold Rybarski omówił projekt zarządzenia Ministerstwa odnośnie planowania działalności w teatrach, podkreślając odrębność zagadnienia, jakim jest planowe podnoszenie jakości artystycznej dzieła teatralnego.

Projekt zarządzenia przewiduje bardziej szczegółowy niż dotychczas plan finansowo - gospodarczy, dostosowany w swoim układzie do wymagań stawianych przez Ministerstwo Skarbu. Pomocniczą rolę w stosunku do planu finansowo - gospodarczego ma spełniać plan repertuaru, plan przedstawień i przypuszczalna frekwencja oraz plan zatrudnienia i płac. Plany te bowiem, poza swoim zasadniczym znaczeniem dla określenia rodzaju i zakresu podejmowanych przez teatr zadań, porządkują w ramach danego okresu te wszystkie elementy, które teatr bierze pod uwagę również przy ustalaniu planu finansowo - gospodarczego. Nie można bowiem planować racjonalnie wydatków rzeczowych, jeżeli nie ustali się przed tym ilości sztuk jakie mają być wystawione i jeżeli nie obliczy się przewidywanych kosztów ich wystawienia. Nie można również ustalać wydatków osobowych, jeżeli się nie ustali ilości zatrudnionych oraz ich wynagrodzeń. Plan przedstawień i przypuszczalna frekwencja ujmuje te dane, które każdy teatr ustala na przyszłość przy obliczaniu przewidywanych wpływów z przedstawienia, a więc ilość przedstawień i ilość widzów po cenach normalnych i cenach ulgowych.

Projekt zarządzenia o ilościowym planowaniu działalności ma więc przede wszystkim na względzie porządkowanie i ujednolicenie tego, co w teatrach już jest wykonywane mniej lub więcej skrupulatnie w sposób różnorodny. Jednolity bowiem system planowania ułatwi kontrolę i usprawni działalność teatrów oraz pozwoli na porównywanie wyników ich pracy. Jednolity system planowania pozwoli również na ściślejszą niż dotychczas sprawozdawczość teatralną w skali ogólno - polskiej, a tym samym stanie się punktem wyjścia dla racjonalnych planów rozbudowy teatrów w Polsce.

INSTYTUCJE MUZYCZNE

Filharmonie w Warszawie, Poznaniu, Katowicach, Krakowie, Łodzi, Sopocie, Lublinie, Wrocławiu oraz orkiestry symfoniczne w Bydgoszczy, Kielcach, Częstochowie i Zamościu zatrudniały w bieżącym sezonie 15 stałych dyrygentów, 691 artystów muzyków oraz 92 osoby personelu administracyjnego. Ogółem odbyło się 722 koncertów, w tym 152 koncerty w ramach akcji objazdowej (prowadzonej zwłaszcza przez Filharmonię w Katowicach, Filharmonię Bałtycką w Sopocie i orkiestrę Namysłowskiego). Poszczególne pozycje repertuarowe (symfonie, uwertury, poematy, inne utwory symfoniczne) wykonane zostały 1694 razy, w tym utwory muzyki klasycznej wykonano 391 razy, muzyki romantycznej 865 razy i utwory współczesne 438 razy. Soliści instrumentaliści występowali ogółem 350 razy, w tym 50 występów przypada na solistów zagranicznych. Koncerty pod względem wysokości biletów wstępu dzieliły się na normalnie płatne, dla świata pracy i dla młodzieży szkolnej. Dla dwóch ostatnich grup organizowano koncerty z uwzględnieniem zniżek sięgających do 75% ulg. Filharmonie w Katowicach (objazdowa) i w Łodzi przejęte zostały przez odnośne zarządy miejskie, stając się filharmoniami samorządowymi. Na specjalne podkreślenie zasługuje fakt zakończenia sezonu artystycznego w no-

woodbudowanym gmachu miejskiej filharmonii w Łodzi. Muzycy-symfonicy po letnich urlopach przystąpią wkrótce do przygotowywania repertuaru na sezon artystyczny 1948/49.

Opery: Śląska w Bytomiu, Poznańska, Dolnośląska we Wrocławiu i Scena Operowa w Krakowie zatrudniały w bieżącym sezonie 12 stałych dyrygentów, 4 baletmistrzów, 5 chórmistrzów, 8 reżyserów i 5 dekoratorów, 88 solistów operowych, 231 artystów muzyków — członków orkiestr, 200 artystów chóru, 110 artystów baletu, 80 osób personelu administracyjnego i 197 osób personelu technicznego. Ogółem odbyło się 581 przedstawień operowych w tym 180 przedstawień w ramach akcji objazdowej (prowadzonej zwłaszcza przez Operę Śląską w Bytomiu). Repertuar wszystkich teatrów operowych tworzą 44 opery i 6 baletów. Na podkreślenie zasługuje fakt wystawienia przez Operę w Poznaniu baletu Perkowskiego „Swantewit".

Z początkiem sezonu 1948/49 Opera Dolnośląska we Wrocławiu przekształcona zostaje na Zespół Operowo-Muzyczny przy Państwowym Teatrze Dolnośląskim. W Warszawie powstanie Scena Operowo-Muzyczna, którą prowadzić będzie Przymusowy Zarząd Państwowy Filharmonii Warszawskiej.

Powołano do życia „Operę Polskich Rzek" przy Towarzystwie Przyjaciół Opery w Krakowie, która w bieżącym sezonie letnim wystawiać będzie operę St. Moniuszki „Flis" i obraz regionalny „Wesele Krakowskie" na barce wzdłuż trasy wodnej Gliwice — Koźle — Szczecin. Należy nadmienić, że przedstawienia odbywać się będą bezpłatnie. W sierpniu b.r. Opera Śląska w Bytomiu wyjeżdża na gościnne występy do Wrocławia w związku z Wystawą Ziem Odzyskanych.

W tymże czasie Opera Poznańska przyjedzie na gościnne występy do Warszawy.

Zjazd dyrektorów oper, filharmonii i orkiestr symfonicznych.

12 czerwca b.r. odbył się w gmachu Ministerstwa Kultury i Sztuki ogólnopolski zjazd dyrektorów oper, filharmonii i orkiestr symfonicznych. Na zjeździe byli obecni ob. Minister Dybowski oraz ob. ob. Podsekretarze Stanu Sokorski i Grosicki. W charakterze gości brali udział w zjeździe przedstawiciele partii politycznych, Polskiego Radia, Zaiks-u, Związku Muzyków, Zasp-u, Związku Kompozytorów itp. Obradom przewodniczył Dyrektor Departamentu Przedsiębiorstw Artystycznych i Rozrywkowych ob. Mgr Witold Rudziński. Ob. Minister Dybowski otworzył zjazd, poczym ob. ob. Podsekretarze Stanu Grosicki i Sokorski przedstawili zebranym zasady i wytyczne organizacji nowego sezonu artystycznego 1948/49. Ob. Dyrektor Departamentu Mgr Rudziński omawiał zagadnienia działalności artystycznej oper i filharmonii.

Naczelnik Wydziału Muzycznego Mgr Weinbaum zreferował projekt ustawy o organizacji filharmonii, oper i orkiestr symfonicznych.

W dyskusji poruszane były sprawy polityki repertuarowej, organizacji widowni, zagadnienia upowszechnienia odtwórczości muzycznej, współpracy ze związkami zawodowymi, zagadnienia struktury prawno-organizacyjnej oper i filharmonii, planowania artystycznego, zadań i zakresu działalności Rad Artystycznych, opery ludowej, form akcji objazdowych itp.

Rady Artystyczne przy instytucjach muzycznych.

Rady Artystyczne zostały stworzone na zlecenie Ministerstwa Kultury i Sztuki przy filharmoniach, operach i zespołach muzycznych. Rada Artystyczna jest kolegialnym organem opiniodawczym i doradczym, którego głównym zadaniem jest czuwanie nad poziomem artystycznym, rozwojem i ciągłością działalności artystycznej danej instytucji.

Do obowiązków Rady należy opiniowanie i uzgadnianie zamierzanego przez dyrekcję instytucji muzycznych planu repertuarowego i wysuwanie odpowiednich postulatów z punktu widzenia potrzeb społeczno-kulturalnych danego środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb warstw pracujących i młodzieży szkolnej, współpraca z dyrekcjami w dziedzinie polityki programowej i planowania artystycznego. Rady Artystyczne przedkładają swoje wnioski programowe, opinie i uwagi Komisji Muzycznych Zespołów Artystycznych przy Min. Kultury i Sztuki. Zalecenia, opinie i wnioski tej komisji są dla Rad Artystycznych wiążące.

W skład Rad wchodzą przedstawiciele Woj. Wydziałów Kultury i Sztuki, Związków Zawodowych, samorządu terytorialnego, przedstawiciele wyższego szkolnictwa muzycznego i z urzędu dyrektorzy poszczególnych instytucji muzycznych.

NACZELNA DYREKCJA MUZEÓW I OCHRONY ZABYTKÓW

Badania wczesnodziejowe.

Naczelna Dyrekcja Muzeów i Ochrony Zabytków, czyniąc zadość postulatom Komisji Rzeczoznawców powołanej w listopadzie r. ub. do Gniezna i Biskupina celem zbadania zagadnień wiążących się z tamtejszymi wykopaliskami, podjęła inicjatywę uczczenia tysiąclecia wystąpienia Polski na widownię dziejów przez przeprowadzenie wielkich prac archeologicznych.

Rocznica, od której dzieli nas jeszcze kilkanaście lat, będzie sposobnością ukazania początków Państwa Polskiego na tle kultury społecznej i materialnej okresu plemiennego i pierwszych Piastów.

Na zwołanej w marcu r. b. konferencji, na którą zaproszono wybitnych przedstawicieli zainteresowanych dyscyplin, a więc: historii, historii sztuki, archeologii przedhistorycznej i wczesnodziejowej, archeologii klasycznej i etnologii, wysłuchano i przedyskutowano referat dr Aleksandra Gieysztora, doc. Uniw. Warsz. p. t. „Polskie millenium, z zagadnień współpracy archeologii wczesnodziejowej i historii", uchwalając wystąpienie z wnioskiem o powołanie stałego Komitetu Badań Wczesnodziejowych. Komitet mieć będzie zadania planowania, kontroli i publikowania wyników osiągniętych w metodycznie prowadzonych pracach wykopaliskowych. Już w roku bieżącym przystąpi się do zbadania czołowych grodzisk piastowskich w Gnieźnie i Poznaniu, w Opolu i Wrocławiu, Gdańsku, Kruszwicy i na Wawelu, kontynuując doniosłe prace w Szczecinie.

Dalsze zamierzenia Komitetu obejmą inne obiekty wczesnodziejowe z zachowaniem kolejności wyznaczonej przez ich rolę w ustroju państwa pierwszych Piastów. Jako formę badań przyjęto ścisłą współpracę zbiorową historyków, prehistoryków, historyków sztuki i architektury, etnologów i językoznawców, z zaproszeniem także niezbędnych specjalistów w zakresie niektórych nauk przyrodniczych, jak paleozoologii, paleobotaniki i chemii.

W organizacji prac przewiduje się nawiązanie stałego kontaktu z nauką sąsiadów, w szczególności zaś radziecką i czechosłowacką, aby zapewnić podjętym badaniom szerokie tło porównawcze.

Ochrona zabytków

W dziedzinie zabezpieczenia względnie przygotowania prac konserwatorskich zabytków budownictwa dokonano następujących prac:

1. Roboty przygotowawcze do odbudowy pałacu w Otwocku Wielkim oraz w Tumie pod Łęczycą.
2. Dalszy ciąg prac pomiarowych pałacu i parku w Wilanowie.

3. Opracowanie hełmów na kościołach we Fromborku, Dukli oraz kolegiacie w Łowiczu.

4. Prace konserwatorskie w Wilanowie, Morysinku, Nieborowie, Puławach, (kościół N. M. P.) w parkach: w Lubartowie, w Wolborzu i w Młocinach. Poza tym w terenie wykonywano następujące roboty zabezpieczające:

W Woj. Gdańskim: przy kościołach Mariackim, św. Jana, SS Piotra i Pawła, św. Katarzyny, św. Bartłomieja oraz św. Jakuba, poza tym zabezpieczono trzy fasady domów przy ul. Świętojańskiej.

W Woj. Krakowskim: zabezpieczono i przewieziono na Wawel zbiory Droza. Uzupełniono szczegóły architektoniczne kamieniarki okien kościoła w Miechowie.

W Krakowie zabezpieczono freski z XVI wieku w sieni parterowej Collegium Maius.

Przygotowano: wykaz zarejestrowanych zabytków m. Krakowa; ogólny program wydawnictwa konserwatorskiego i rozesłano zaproszenie do współpracy do konserwatorów.

W Woj. Lubelskim: prace przygotowawcze do odbudowy spalonego magistratu, b. Kościoła Karmelitów w Lublinie; poza tym w Gołębiu — odbudowa południowej wieży kościoła; w Kazimierzu — prace przy murach klasztoru, odbudowie jatek oraz grzebienia murów baszty; w Siedlcach przy odbudowie ratusza oraz b. pałacu Ogińskich.

W Woj. Wrocławskim: prace zabezpieczające i konserwatorskie przy katedrze N. M. P. na Piasku, kościele Marii Magdaleny, św. Wincentego, kościele i szpitalu św. Anny, kościele św. Krzysztofa i przy Uniwersytecie.

W Woj. Warszawskim: remont dworu z XVIII w. w Jordanowicach, oraz konserwacja pałacu w Jabłonnie. W Zakroczymiu roboty remontowe wnętrza kaplicy Pana Jezusa w kościele parafialnym.

W Woj. Pomorskim: dalsza odbudowa spichrzy zabytkowych oraz pałacu Opatek w Grudziądzu; roboty murarskie w kościele św. Jana, prace przygotowawcze przy adaptacji ratusza staromiejskiego dla potrzeb Muzeum Miejskiego.

W Warszawie: roboty przy odbudowie wieży kościoła św. Krzyża oraz elewacji frontowej. Roboty przy uzupełnianiu murów kościołów św. Jacka, PP. Kanoniczek, PP. Sakramentek i Bonifratrów. W pałacu Łazienkowskim prowadzono dalsze roboty rekonstrukcyjne i wreszcie prowadzono odgruzowanie oraz prace zabezpieczające szeregu budowli na Rybakach, przy ul. Nowomiejskiej, Piwnej, Krakowskim Przedmieściu, Senatorskiej i na Placu Zamkowym.

Inwentarz zabytków powiatu żywieckiego.

Podstawowym obowiązkiem każdego państwa wobec kultury i sztuki jest ogłaszanie naukowe dokładnych spisów zabytków jako podstawy do syntetycznych ujęć naukowych, rzeczowej popularyzacji a także konserwatorskiej opieki nad zabytkami. Obok zwięzłych przeglądów — katalogów zabytków konieczne jest opracowanie szczegółowych i zupełnych inwentarzy, należycie wyposażonych w pomiary architektoniczne oraz materiał fotograficzny. Po wieloletnich zaniedbaniach okresu niewoli, pod koniec 20-lecia ogłoszono tylko dwa tomy inwentarza, poświęcone powiatom nowotarskiemu i rawsko - mazowieckiemu. Jednym z naczelnych zadań powołanego w początku 1945 r. do

bytu Państwowego Instytutu Historii Sztuki było wznowienie i udoskonalenie prac w tym zakresie. Obecnie ukazał się pierwszy powojenny tom inwentarza poświęcony zabytkom pow. żywieckiego, w opracowaniu Doc. U. J. dr Jerzego Szablowskiego. Na podstawie szczegółowych badań zabytków i kilkakrotnego objazdu powiatu, po uwzględnieniu bogatego materiału archiwalnego, inwentarz ten ujawnia i określa wiele znakomitych a dotąd nieznanych dzieł sztuki. począwszy od średniowiecza, a także bogactwa sztuki ludowej ziem podgórskich, wydobywając indywidualność artystów ludowych.

Tom żywiecki inwentarza wyposażony jest w ok. 300 ilustracyj (według fotografii i planów) oraz wielobarwną mapę rozmieszczenia zabytków na obszarze powiatu.

Państwowa Pracownia Konserwacji Sztuki Zdobniczej.

Zakończenie konserwacji mebli zabytkowych w Natolinie; naprawa drzwi intarsjowanych oraz szafy w zakrystii po-bernardyńskiego kościoła św. Anny. W dziale tkanin przeprowadzono prace konserwacyjne dużego gobelinu z XVI wieku roboty brukselskiej oraz dalmatyki z XVII w. należącej do klasztoru PP. Wizytek w Warszawie.

Z zabytków sztuki gotyckiej zabezpieczono powierzchnię dwóch dużych, bardzo zniszczonych tryptyków z Pruszcza i kościoła Mariackiego w Gdańsku.

Z prac Wydziału Muzeów i Pomników Martyrologii Polskiej.

W dniu 23 i 24 marca b. r. odbyło się pierwsze posiedzenie plenarne Rady Ochrony Pomników Męczeństwa. Zebranie otworzył Minister Kultury i Sztuki, powołując na przewodniczącego Rady wiceministra inż. Z. Balickiego. Wiceprzewodniczącym Rady został wybrany dr St. Płoski; sekretarzem generalnym dyr. W. Nerwiński.

Plenum Rady uchwaliło szereg wniosków, dotyczących prac nad zagadnieniami walki i męczeństwa narodu polskiego, ponadto wyłoniło Komisję Fachową, która stanowi organ Rady stale pracujący nad całokształtem omawianych zagadnień. Na sekretarza Komisji Fachowej wybrano Naczelnika Wydziału Muzeów i Pomników Martyrologii Polskiej ob. mgr L. Rajewskiego. Od tej chwili Wydział pracuje w stałym porozumieniu z Radą, jako organem doradczym i opiniodawczym.

Rada uchwaliła kilka wniosków, dotyczących zasadniczych momentów pracy Wydziału, m. i.:

1. wszystkie sprawy, dotyczące wznoszenia pomników i muzeów walki i męczeństwa narodu polskiego powinny być wnoszone do Wydziału Muzeów i Pomników Martyrologii Polskiej. Po opracowaniu ich przez Wydział, zgłaszane są na Radę Ochrony Pomników Męczeństwa i dopiero po akceptacji Rady podlegają oficjalnej aprobacie Ministerstwa Kultury i Sztuki.
2. Komisja Fachowa Rady Ochrony ogłosi kilka konkursów związanych z miejscami straceń; najpierw zostanie ogłoszony konkurs na rozwiązanie plastyczne miejsc straceń w Warszawie.
3. Ponadto Komisja Fachowa zdecydowała, aby Dyrekcja Muzeum oświęcimskiego utworzyła na terenie Muzeum kartoteki:
   a. wszystkich więźniów b. obozu oświęcimskiego,

b. kartotekę innych obozów, położonych na terenie Polski,
c. kartotekę obywateli polskich, wywiezionych do obozów znajdujących się poza terenami Polski.

Zebrani postanowili, zgodnie z uchwałą plenum Rady z dnia 23 i 24 marca b. r., aby Muzeum oświęcimskie miało charakter muzeum centralnego (odnośnie zagadnienia obozów koncentracyjnych).

4. Sprawę Stutthofu i Gross Rosen zebrani zdecydowali pozostawić do opracowania Wydziałowi MPMP. Sprawą Treblinki opiekuje się specjalny komitet. Tereny obu obozów Treblinki uporządkował już Wydział Grobownictwa Ministerstwa Odbudowy. Rada Ochrony zaakceptowała projekt wydania zbiorowego dzieła p. t. „Oświęcim" przez Wydział MPMP. Skład redakcyjny stanowić będą: Sehn Jan, Szmaglewska Seweryna, Żywulska Krystyna, Hołuj Tadeusz, Friedman Filip, Wąsowicz Tadeusz, Rajewski Ludwik, Korotyński Henryk, Kobyłecki Jan, Hein Wincenty, Wóycicki Alfred, Kłodziński Stanisław, prof. Sieradzki Józef.

Owarcie wielkich muzeów w miastach portowych Polski.

Dnia 23 maja br. Ob. Minister Stefan Dybowski otworzył Muzeum Zachodnio - Pomorskie w Szczecinie. Posiada ono bogaty dział malarstwa polskiego XIX w., dział sztuki romańskiej i gotyckiej zachodniego Pomorza oraz prehistoryczny, obrazujący prastarą słowiańskość ujść Odry. W uroczystościach otwarcia wzięli udział: Wojewoda Szczeciński, Prezes Wojewódzkiej Rady Narodowej, delegat Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz delegaci Naczelnej Dyrekcji Muzeów i Ochrony Zabytków z Dyr. Prof. Lorentzem na czele. Ponadto przybyli delegaci Muzeów Narodowego w Warszawie, Wielkopolskiego w Poznaniu, Wrocławskiego, Toruńskiego i Dyrektor Instytutu Bałtyckiego dr Borowik.

Dnia 30 maja br. Wiceminister Wł. Sokorski dokonał otwarcia Państwowego Muzeum w Gdańsku w obecności Ministra Grubeckiego, Dyr. Prof. Lorentza. Wojewody Gdańskiego Ob. Zrałka, Prezesa Wojewódzkiej Rady Narodowej Ob. Dudy - Dziewierza. Ponadto na otwarcie przybyli delegaci Polskiej Akademii Umiejętności, Politechniki Gdańskiej, Uniwersytetu Toruńskiego, Muzeów: Narodowego w Warszawie, Wielkopolskiego w Poznaniu, Wrocławskiego i Łódzkiego. Otwarto dział malarstwa polskiego XIX i XX wieku, wśród którego znajdują się, podobnie jak w Szczecinie, liczne depozyty nadesłane przez Muzeum Narodowe w Warszawie, dział współczesnych malarzy gdańskich oraz dział średniowiecznej sztuki Gdańska. Znajdujemy tu wspaniały krucyfiks ze Starogardu, Pietę z kościoła Mariackiego w Gdańsku i Św. Jerzego z dworu Artusa. Całość wystawy uzupełniają meble z XVII i XVIII wieku z domów mieszczan Gdańska. Wśród poloniców zwraca uwagę portret Sobieskiego z kaplicy królewskiej w Gdańsku.

Po otwarciu muzeum Minister Sokorski zwiedził filię Państwowych Pracowni Konserwatorskich we Wrzeszczu, zapoznał się z projektami odbudowy starego Gdańska i pracą konserwatorów zabytków rzeźby i malarstwa.

Muzeum w Łomży.

Otwarcie Muzeum Północno-Mazowieckiego nastąpiło w dn. 14 marca b. r. Muzeum to o charakterze dydaktyczno-naukowym zawiera działy geologiczno-

paleontologiczny, etnografii i sztuki ludowej obszaru północno-mazowieckiego. Mapki i wykresy uzupełniają całość zbiorów rozwijających się ciągle dzięki napływowi eksponatów z zakresu prehistorii, odkopanych w najbliższym zasięgu terenowym, lub pochodzących ze stacji naukowo-badawczej w Nowogrodzie nad Narwią, która nie została reaktywowana po wojnie.

Muzeum w Raciborzu.

Otwarcie drugiego muzeum typu regionalnego — Muzeum Miejskiego w Raciborzu odbyło się dn. 21 kwietnia b. r. Zbiory muzealne pomieszczone zostały w gmachu byłego kościoła klasztornego Sióstr Dominikanek, przystosowanego do wymagań muzealnych. W gotyckich salach porozmieszczano okazy ceramiki śląskiej oraz sztuki kościelnej. Dział rzeźby gotyckiej reprezentują tryptyki oraz figury świętych. Ściany parteru przyozdobiono epitafiami książąt śląskich. Osobna zgromadzono broń zabytkową oraz przedmioty użytku.

Muzeum w Pabianicach.

20 maja b. r. w Pabianicach zostało otwarte muzeum. Zbiory umieszczono w dawnym zameczku biskupów krakowskich, do których Pabianice z okolicami niegdyś należały. Muzeum zawiera dział przyrodniczy, etnograficzny, malarstwa i rzeźby. Wśród zbiorów znajduje się między innymi buława Jana Sobieskiego przedtem przechowywana w Woli Marzeńskiej.

Muzeum Walki i Martyrologii Żydowskiej.

Pomyślane jako muzeum centralne, Muzeum Walki i Martyrologii Żydowskiej otwarto w dn. 18 kwietnia b. r. w Warszawie, w gmachu Żydowskiego Instytutu Historycznego na Tłumackiem. Zbiory podzielono na trzy działy. Właściwa wystawa walki i martyrologii Żydów w czasie okupacji niemieckiej obejmuje przede wszystkim zdjęcia fotograficzne akcji wysiedlenia Żydów do ghetta, obozów śmierci na terenie całej Polski, ubiory rytualne, lichtarze i księgi znalezione na obszarze byłego ghetta. Dział drugi Muzeum zawiera 105 prac z zakresu malarstwa i metaloplastyki, wykonanych przez 50 artystów żydowskich — ofiar okupacji niemieckiej, tudzież książki w językach polskim i niemieckim obrazujące życie Żydów w ghetcie i ich męczeństwo w latach 1939—1944.

Wystawy objazdowe.

Wzmożona w roku bieżącym akcja wystaw objazdowych, subwencjonowanych przez N. D. M. osiąga pomyślne wyniki. Dwie takie wystawy, zorganizowane przez Muzeum Narodowe w Warszawie: „Dzieje cywilizacji w Polsce“ Jana Matejki oraz „Malarze polscy XIX wieku z okresu Wiosny Ludów“ rozpoczęły wiosną roku bieżącego wędrówkę po Polsce. Pierwsza z wymienionych wystaw odwiedza miejscowości przeważnie dawnych ziem Polski, druga zaś, nowozorganizowana ze względu na stulecie Wiosny Ludów, objeżdża odległe miejscowości Ziem Odzyskanych. Muzeum Śląskie w Bytomiu zorganizowało wystawę objazdową „Malarstwa Polskiego“, obejmującą 45 prac wybitnych malarzy XIX w.: Piotra Michałowskiego, Władysława Podkowińskiego,

Aleksandra Gierymskiego, Juliusza Kossaka, Jana Matejki, Aleksandra Kotsisa, Józefa Chełmońskiego, Stanisława Wyspiańskiego, T. Makowskiego, Olgi Boznańskiej i Józefa Pankiewicza.

Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu urządziło wystawę objazdową: „150 lat malarstwa polskiego“, dając w 35 obrazach przegląd rozwoju malarstwa polskiego od czasów Stanisława Augusta do początku wieku XX. Pierwszym etapem dalekiej trasy (około 1000 km.) było Leszno, następnymi zaś Zielona Góra oraz kilka miejscowości Ziemi Lubuskiej. Inne wystawy objazdowe, do których materiał przygotowują Muzeum Narodowe w Krakowie oraz Muzeum Prehistoryczne w Poznaniu, udadzą się w objazd w najbliższej przyszłości.

Kurs muzeologiczny.

W myśl uchwał dorocznego zjazdu delegatów Związku Muzeów, który się odbył przed rokiem w Poznaniu, zorganizowano w dniach od 3—12 kwietnia r. b. kurs muzeologiczny dla kustoszów i kierowników muzeów regionalnych. Wykłady i ćwiczenia poświęcone były zagadnieniom muzealnym dotyczącym specjalnie działów etnograficznych, prehistorycznych i przyrodniczych.

Prace w dziedzinie Rewindykacji i Odszkodowań.

W związku z zamiarem Amerykanów zamknięcia z końcem czerwca akcji rewindykacyjnej w Niemczech, udał się tamże po raz czwarty dr Karol Estreicher celem ostatecznego przejrzenia tamtejszych składów i rewindykowania pozostałych jeszcze obiektów.

Przebywający od grudnia r. 1947 w Hamburgu dr T. Gostyński identyfikuje w dalszym ciągu wywiezione z Polski dzwony, pomniki i fragmenty dekoracji brązowych przeznaczonych przez okupanta na złom. Do tej chwili dr Gostyński zidentyfikował 2.783 dzwony polskie, z czego 1546 pochodzi z terenu Ziem Odzyskanych. Brytyjczycy za poduszczeniem kleru niemieckiego odmawiają wydania dzwonów z terenów odzyskanych. Rozstrzygnięciem tego sporu natury prawnej zajęło się Centralne Biuro Rewindykacji i Odszkodowań. Transporty rewindykowanych dzwonów są już częściowo w drodze i będą przybywać do Poznania, gdzie zostało wyznaczone dla nich pomieszczenie.

Według posiadanych wiadomości, w strefie brytyjskiej powinna znajdować się bezcenna kolekcja waz antycznych z Gołuchowa, oraz część Muzeum Wielkopolskiego z Poznania. W sprawie tej ma udać się na obszar okupacji brytyjskiej mgr K. Sroczyńska.

W sprawie rewindykacji znajdujących się na terenie Austrii (obszary okupacji amerykańskiej i francuskiej) dzieł sztuki, w styczniu roku bieżącego udał się do Wiednia, Linzu, Insbrucku, Salzburga i Opactwa St. Florian mgr J. Zanoziński, który w Wiedniu odnalazł 29 obrazów: T. Axentowicza, Filipkiewicza, Bratkowskiego, A. Karpińskiego, Uziembły, Juliusza Kossaka, Brackiego, Górskiego, Kidonia, Piątkiewicza, Maliszewskiej-Zakrzewskiej, Br. Rychter-Janowskiej, Dziemiańskiego, Chrzanowskiego, Petryńskiego, Turka, które pozostawiono w Wiedniu dla celów reprezentacyjnych oraz 19 obrazów: Smuglewicza, Łuczyńskiej-Szymanowskiej, Alchimowicza, Bakałowicza, Kotarbińskiego, J. Mehoffera, Suchanka, J. Matejki, obu Ejsmondów, W. Gersona, L. Wy-

czółkowskiego, Klota, Maszyńskiego, Biełousowa, Betniara, Nehringa, które niebawem zostaną wysłane do kraju.

Najdonioślejsze jednakowoż znaczenie dla Polski posiadają obrazy znalezione przez mgr Zanozińskiego w Salzburgu, a mianowicie: Girolamo Sicciolante da Sermoneta Św. Rodzina (szk. włoska w. XVI), Konstantego Aleksandrowicza Bitwa pod Tudelą (akwarela z r. 1804).

Mgr Zanoziński zabezpieczył w Pradze kronikę m. Rumna z lat 1590—1797, oprawną w skórę.

Wydział Rewindykacji za pośrednictwem mjr. T. Kułakowskiego nabył i sprowadził z Berlina 16 obrazów: David'a Courbet'a, Degas'a, de Cocka, Manyoky'ego, Fragonard'a, Signac'a, Silvestre'a, Toulouse-Lautrec'a, dalej krzesła tronowe Wettinów, porcelanę, rękopisy i książki.

Z cyklu wydawnictw dotyczących strat i rewindykacji Wydział ogłosił pracę dr K. Bulasa „Zbiór naczyń greckich w Gołuchowie oraz sposób odszkodowania jego straty" — w trzech językach: polskim, angielskim i francuskim. Poza tym w druku jest obecnie praca zbiorowa p. t. „Straty kulturalne Warszawy" cz. I, pod redakcją prof. dr Władysława Tomkiewicza, poza tym praca prof. dr Cezarego Berezowskiego p. t. „Ochrona prawno-międzynarodowa zabytków i dzieł sztuki w czasie wojny". Praca ta ukaże się w językach polskim i angielskim.

Delegat Ministerstwa Kultury i Sztuki, prof. dr Karol Eistreicher, w czasie ostatniej akcji rewindykacyjnej na terenie Bawarii odnalazł szereg wartościowych obrazów szkoły francuskiej i holenderskiej, zrabowanych w Warszawskim Muzeum Narodowym przez ukraińskich SS-manów. Nadto prof. dr Eistreicher odzyskał dla Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie kilka bezcennych druków oficyny Guttenberga XV w., w tym oryginalne korekty tej pierwszej na świecie drukarni. Równocześnie wśród innych przedmiotów wrócił z Bawarii piękny dywan perski z początku XVII w.

Inny delegat Ministerstwa Kultury i Sztuki, dr Tadeusz Gostyński, odnalazł w Hamburgu zabrany przez okupantów pomnik Mickiewicza z Krakowa. W pomniku brak jednej z bocznych figur. Pomnik ten posiada już swoje znaczenie historyczne, gdyż postać Wieszcza z cokołu krakowskiego wprowadził na scenę Wyspiański w swym „Wyzwoleniu".

BIURO
WSPÓŁPRACY KULTURALNEJ Z ZAGRANICĄ

Kompozytorzy radzieccy w Polsce.

Między 10 a 20 czerwca przebywało w Polsce 3 przedstawicieli Związku Kompozytorów Radzieckich, a mianowicie: Jerzy Szaporin, sekretarz gen. Związku Kompozytorów Radzieckich, Tichon Chrennikow oraz muzykolog Borys Jarustowski. Podczas swego pobytu kompozytorzy byli podejmowani przez Związek Kompozytorów Polskich, gdzie wygłosili referaty dotyczące problemów współczesnej muzyki radzieckiej. Referaty te wzbudziły żywe zainteresowanie w kołach kompozytorów i muzyków polskich, wywołując ożywione dyskusje.

Stosunki kulturalne z Czechosłowacją.

W dziedzinie współpracy kulturalnej z zagranicą znaczne ożywienie wykazały stosunki z Czechosłowacją.

Należy podkreślić przede wszystkim żywy udział Polaków w Festivalu muzycznym p. n. „Wiosna Praska", który odbył się w połowie maja br. Polskę reprezentował Wiceminister Jerzy Grosicki oraz szereg artystów, kompozytorów i muzyków polskich a mianowicie:

G. Bacewiczówna, E. Bandrowska - Turska, J. Ekier, ks. H. Feicht, Z. Górzyński, R. Koczalski, F. Kulczycki, dr Z. Lissa, dr S. Łobaczewska, T. Ochlewski, P. Perkowski, K. Sikorski, Szablewski, E. Szeligowski, St. Szpinalski, St. Wisłocki, B. Wodiczko i inni. Równocześnie z Festivalem odbył się II Międzynarodowy Zjazd Kompozytorów i Muzyków, do prezydium którego weszła dr Z. Lissa. Dr Lissa wygłosiła w ramach Festivalu odczyt pt. „O społecznej funkcji muzyki", dr St. Łobaczewska zaś referat pt. „Rola tradycji w muzyce współczesnej". Prof. R. Koczalski został powołany na członka jury konkursu fortepianowego im. Fryderyka Smetany, jemu też w udziale przypadło wręczenie nagród laureatom. Dwie pierwsze nagrody równorzędne otrzymali: Francuz B. Flavigny i Bułgarka E. Bohar, trzy następne nagrody przyznano Czechom Ewie Glanz, Annie Mach i J. Vrestalowi.

W ramach Festivalu został również wystawiony balet Maklakiewicza „Cagliostro w Warszawie". Szereg muzyków polskich koncertowało w tym okresie w Pradze (G. Bacewiczówna, E. Bandrowska - Turska, Z. Górzyński, St. Szpinalski).

W okresie sprawozdawczym zanotować należy nawiązanie kontaktów w dziedzinie teatru.

Od 16 do 20 kwietnia bawił w Pradze w związku z realizacją umowy kulturalnej polsko - czechosłowackiej dyrektor Biura Współpracy z Zagranicą

dr J. Starzyński, któremu towarzyszył attaché kulturalny ambasady czechosłowackiej w Polsce dr J. Sedivy.

W końcu kwietnia bawił w Warszawie reżyser czeski Józef Munclingr, od 13 maja zaś gościła w Warszawie reżyserka czeska ob. Bergerowa w sprawie wprowadzenia repertuaru czeskiego na sceny polskie. W dniach od 2-go do 24-go maja bawił w Warszawie dr J. Gräger, krytyk teatralny i redaktor pisma teatralnego „Divadelni Zapisnik" oraz dr J. Kopecki, kierownik teatru „Narodni Divadlo" celem nawiązania kontaktów teatralno - artystycznych. W konferencjach brał udział attaché kulturalny Ambasady Czechosłowackiej dr J. Sedivy, dr A. Szyfman i przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Sztuki.

5-go czerwca przybyli na miesięczny pobyt do Polski czescy literaci Anton Neureiter i Sergiej Machonin. Pisarze ci zwiedzili wszystkie ważniejsze ośrodki życia kulturalnego. W tym samym czasie bawił w Warszawie poeta czeski Franciszek Nechvatal. 6 czerwca w salonach klubu Młodych Artystów i Plastyków nastąpiło otwarcie wystawy młodych plastyków czeskich „Holar". Otwarcia wystawy dokonał Minister Dybowski w obecności czechosłowackiego Ministra Przemysłu Fierlingera.

XX Międzynarodowy Kongres Pen - Clubów.

W dniach 5 — 7 czerwca odbył się XX Międzynarodowy Kongres Pen-Clubów. Delegatami Polski byli Jarosław Iwaszkiewicz, Leon Kruczkowski. Michał Rusinek, Tadeusz Breza, Aleksander Wat.

Kongres Intelektualistów w obronie pokoju.

W związku ze zwołanym na dzień 25-go sierpnia 1948 r. Kongresem Intelektualistów w Obronie Pokoju, odbyło się w Ambasadzie Polskiej w Paryżu 21-go maja przyjęcie dla Komitetu Polsko - Francuskiego. Jako delegaci Polski wzięli udział: Jarosław Iwaszkiewicz, Jerzy Borejsza i Roman Palester.

25-go maja J. Iwaszkiewicz i J. Borejsza oraz członek Komitetu Francuskiego Marcel Villard udali się do Rzymu, celem nawiązania kontaktu z intelektualistami włoskimi. Podczas przyjęcia w Ambasadzie Polskiej przemawiał J. Iwaszkiewicz.

Układ polsko - francuskiej współpracy radiowej.

Dnia 26 maja podpisany został w Paryżu układ o współpracy radiowej między Polską a Francją. Na podstawie układu zapewnione zostały występy dyrygentów orkiestry symfonicznej Polskiego Radia w Paryżu i francuskich dyrygentów w Warszawie.

Udział Polski w Wystawie Biennale w Wenecji.

Dnia 6-go czerwca otwarta została wystawa Biennale w Wenecji. Polska wystawiła obrazy J. Cybisa, T. Czyżewskiego, rzeźby Dunikowskiego, Kuny i Pugeta oraz jako elementy dekoracyjne tkaniny Matyńskiej i Śledziewskiej. Kierownikiem wystawy został mianowany M. Masłowski.

Zespół teatralny L. Jouvet'a w Polsce.

W dniach 22-go maja do 31 maja przebywał w Polsce zespół dramatyczny teatru L. Jouvet'a. Teatr Jouvet dał po kilka przedstawień komedii Moliera „L' Ecole des Femmes“ w Warszawie i Krakowie. W czasie pobytu w Warszawie zespół zwiedził teatry warszawskie oraz „Film Polski“, poza tym był obecny na pokazie tańców i muzyki ludowej.

24-go maja zespół był podejmowany w Ambasadzie Francuskiej, 25-go maja przez Ministerstwo Kultury i Sztuki.

Pokaz francuskich filmów naukowych.

Twórca francuskiego filmu naukowego dyr. Jean Painlevé oraz Leon Moussinac wygłosili 11-go maja w Instytucie Francuskim w Warszawie odczyt pt. „Wiedza i film“, zaś 20-go maja w Muzeum Narodowym odbył się pokaz filmów naukowych J. Painlevé.

Objazdowa wystawa Grafiki Polskiej.

Zorganizowana objazdowa wystawa grafiki i ilustracji polskiej gościła w ciągu kwietnia w Belgradzie, Zagrzebiu i Lublanie.

Wystawa 800-lecie Moskwy.

9 czerwca nastąpiło w Toruniu w Muzeum Miejskim otwarcie Wystawy Objazdowej 800-lecie Moskwy.

Objazdowa wystawa Grafiki Polskiej.

Dnia 1 czerwca w Rapperswilu nastąpiło otwarcie objazdowej wystawy grafiki polskiej. Poprzednio wystawa ta gościła w Moskwie, Leningradzie, Berlinie i Pradze.

Polscy muzycy zagranicą.

Henryk Sztompka wystąpił w koncercie w Wigmore Hill 14-go maja, ponadto 2 razy w rozgłośni B.B.C., 20-go kwietnia zaś w Ambasadzie Polskiej w Londynie na koncercie Chopinowskim, jaki odbył się w 100-ną rocznicę koncertu Chopina w obecności królowej Wiktorii. W związku z koncertem Ambasada Polska zorganizowała wystawę chopinianów angielskich, która będzie powtórzona w Edynburgu.

Prof. J. Turczyński wystąpił z recitalem chopinowskim 20 kwietnia w Amsterdamie, 23 kwietnia w Hadze. W pierwszych dniach maja prof. Turczyński udał się na tournée do Brazylii i Argentyny.

E. Bandrowska - Turska wystąpiła na koncercie zorganizowanym przez Ambasadę Polską w Paryżu 24-go kwietnia. W dalszym ciągu E. Bandrowska-Turska brała udział u koncertach w Pradze 17-go maja i 4-go czerwca oraz 29 maja w Wiedniu.

Kompozytor Andrzej Panufnik koncertował w Paryżu 20-go kwietnia.

Pianista Władysław Kędra wystąpił 5-go, 11-go i 18-go maja w Belgradzie i 12-go maja w Osjeku, 14-go w Riece, 15-go w Abbazzii, 17-go maja w Lublinie.
Skrzypaczka Wanda Wiłkomirska została udekorowana Krzyżem Węgierskim.

Stanisław Szpinalski wystąpił na koncertach symfonicznych w Pradze.

Zdzisław Górzyński dyrygował koncertami symfonicznymi w Pradze 17-go, 21-go i 25-go maja.

Grażyna Bacewiczówna wystąpiła w Pradze 23-go maja.

Zbigniew Drzewiecki koncertował w Brukseli 4-go czerwca. Koncert był transmitowany przez radio.

6-go czerwca odbył się w Amsterdamie koncert polski pod dyrekcją A. Malawskiego z udziałem pianisty J. Hofmana.

Międzynarodowy konkurs śpiewaków i pianistów w Scheweningen.

22-go maja wyjechali do Scheweningen artyści polscy I. Dubiska, Z. Drzewiecki i B. Romaniszyn, powołani na członków jury na Międzynarodowy Konkurs Pianistów i Śpiewaków.

Festival muzyczny w Amsterdamie.

W Festivalu Muzycznym w Amsterdamie wzięli udział Z. Drzewiecki, W. Lutosławski, A. Panufnik, prof. I. Dubiska, J. Hofman, dyr. A. Malawski, K. Sikorski, dr Z. Lissa, W. Kałko - Rowicki.

Występy artystów zagranicznych w Polsce.

W okresie od 1 kwietnia do 15 czerwca należy zanotować występy następujących artystów zagranicznych w Polsce:

Czeski pianista Ilia Hurnik występował 7-go kwietnia w Łodzi, 8-go kwietnia w Bydgoszczy i 4 czerwca w Warszawe.

Dyrygent czeski Wacław Neuman brał udział 13-go kwietnia w koncercie, który odbył się we Wrocławiu.

Primadonna „Narodnego Divadla" Marta Krasowa wystąpiła 23-go maja w Operze Poznańskiej w partii tytułowej w operze „Carmen" Bizet'a a następnie w partii Anamneris w operze Verdiego „Aida".

Jugosłowiański tenor Marinkowicz wystąpił w Warszawię 3 kwietnia na scenie muzyczno - operowej w „Sprzedanej narzeczonej" Smetany, 14-go i 17-go kwietnia brał udział w koncercie w Poznaniu, 16-go kwietnia zaś wystąpił w Operze Poznańskiej w partii Canvadossiego w operze „Tosca" Pucciniego.

Dyrygent jugosłowiański Milan Horvat dyrygował koncertem symfonicznym w Filharmonii Warszawskiej 16-go kwietnia.

Pianista włoski Giovani dell'-Agnola brał udział w koncertach 4-go kwietnia w Poznaniu, 6-go kwietnia w Warszawie i 9-go kwietnia w Krakowie.

Dyrygent francuski Jean Martinon dyrygował koncertem symfonicznym w Krakowie 22-go maja i w Warszawie 26-go maja.

Pianistka francuska Monique de la Bruchollerie wystąpiła na koncercie zorganizowanym w ramach dni Krakowa 9-go czerwca.

Angielski pianista Leonard Cassini i skrzypek palestyński Jerzy Gitlis koncertowali 8-go i 9-go maja w Lublinie, 12-go maja w Katowicach, 13-go maja w Warszawie, 14-go maja w Łodzi.

Pianista węgierski Imre Ungar, laureat przedwojennego konkursu Chopinowskiego w Warszawie — koncertował 14-go, 18, 23-go i 26-go maja w Warszawie, 21-go maja w Lublinie, 28-go maja w Łodzi, 1-go czerwca w Poznaniu i 4-go czerwca w Krakowie. Instytut Muzyczny im. Fr. Chopina ofiarował pianiście odlew ręki Chopina.

11-go i 15-go czerwca odbyły się w Warszawie koncerty symfoniczne z udziałem pianisty radzieckiego Emila Gilelsa pod dyrekcją Konstantego Iwanowa.

Zespół taneczny — chór im. M. Piatnickiego, pod kierunkiem laureata nagrody Stalina — Zacharowa, wystąpił 29 i 30 maja w Poznaniu, 31-go maja we Wrocławiu, 14-go czerwca w Krakowie i 15-go czerwca w Gdyni.

BIURO DO SPRAW RUCHU AMATORSKIEGO

CELE I ZADANIA

Zadaniem nowego Departamentu powołanego do życia pod nazwą Biura do Spraw Ruchu Amatorskiego jest skoordynowanie często rozstrzelonych wysiłków i poczynań ruchu amatorskiego, jak również tworzenie i regulowanie warunków jego rozwoju. Tysiące i dziesiątki tysięcy świetlic robotniczych, chłopskich, młodzieżowych, masowe festivale teatralne i muzyczne, konkursy zespołów pieśniarskich, orkiestr — świadczą o narastaniu i dojrzewaniu wśród mas ludowych potężnego ruchu kulturalno - oświatowego, którego bazą są wielkie masowe organizacje społeczne. Utworzenie specjalnego departamentu staje się wyrazem określonej polityki czynników rządowych na terenie rozwijającego się i potężniejącego udziału ludu w budowaniu kultury narodowej.

Jako wstępne działania w pierwszym okresie organizacyjnym, Biuro do Spraw Ruchu Amatorskiego wyznaczyło następujące zadania:

1. Przeprowadzenie szerokiej akcji statystycznej która pozwoli operować ścisłymi danymi co do liczby, charakteru i zdolności rozwojowych świetlic, domów kultury i zespołów amatorskich. Akcja ta stwarzać będzie podstawę do podjęcia poważnej pracy kulturalno - artystycznej.

2. Przygotowanie w możliwie najszybszym tempie pracowników kulturalno - oświatowych, którzy rzuceni w teren, staliby się organizatorami i kierownikami konkretnych placówek życia społeczno - kulturalnego.

Organizowane dotychczas krótkoterminowe kursy, mające na celu kształcenie pracowników kulturalno - oświatowych, nie urzeczywistniły w całości pokładanych w nich nadziei. To też Biuro do Spraw Ruchu Amatorskiego, zamiast kursów krótkoterminowych, powołuje Centralną Wyższą Szkołę z internatem w Jadwisinie nad Narwią.

Oprócz tej szkoły centralnej, uruchomione zostaną również oddziały, powstałe z istniejących już zreformowanych placówek podobnego typu, jak np. Studium przy ZWM. Niezależnie od tego, Biuro otoczy opieką programową i finansową istniejące wydziały w szkołach artystycznych, kształcące instruktorów teatrów niezawodowych czy zespołów muzycznych. Równolegle do rozbudowujących się szkół artystycznych, Biuro będzie zakładać i reorganizować wydziały, które mają kształcić instruktorów, reżyserów, scenografów na potrzeby ludowego ruchu amatorskiego. Wobec olbrzymich potrzeb terenu kursy krótkoterminowe będą jeszcze przez jakiś czas czynne.

Szkoła w Jadwisinie jest w chwili obecnej w stadium organizacji, Studium przy ZWM we wstępnej fazie reorganizacji, wydział instruktorów teatrów amatorskich przy Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Łodzi

jest już zorganizowany i Biuro w porozumieniu z Dep. Szkolnictwa Artystycznego Min. Kultury i Sztuki oraz Radą Naukową Uczelni wydział ten rozszerzy. Podobne wydziały powstaną również w Warszawie i Krakowie. W przyszłości sieć ta zostanie rozszerzona.

3. Utworzenie pokazowego Studia Teatralnego, które będzie warsztatem wzorcowym dla zespołów amatorskich, mających za zadanie opracowanie różnych typów widowisk na potrzeby tych zespołów.

4. Utworzenie w Krakowie wzorcowego „Domu Kultury".

5. W toku opracowania są plany, mające na celu utworzenie warunków dla zmontowania i wykształcenia reprezentacyjnego zespołu pieśni, muzyki i tańca, który wobec swoich i obcych byłby świadectwem bogactwa artystycznego naszego folkloru.

6. Jak wykazało doświadczenie, sprawa zespołów teatralnych amatorskich, zwłaszcza w zakresie repertuaru wymaga opieki i niejednej korekty. Dla praktycznego rozwiązania tego zagadnienia powołany zostaje przy Biurze do Spraw Ruchu Amatorskiego specjalny referat repertuarowy, który pracować będzie poprzez lektorów.

7. Biuro nawiązało już, a w przyszłości zamierza szeroko rozbudować, współpracę z organizacjami społecznymi, zajmującymi się upowszechnianiem wartości kulturalnych. Współpraca ta jest koniecznym warunkiem do koordynowania w ramach ogólnego planu akcji poszczególnych związków i organizacji.

PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE

POLSKIE WYDAWNICTWO MUZYCZNE

I. W dziale wydawnictw w m-cach marcu, kwietniu i maju br. wydano:

w drugim nakładzie trzy zeszyty utworów skrzypcowych: H. Wieniawski — Romans, A. Zarzycki — Romans, J. Zarębski — Kołysanka.

Partytury: W. Lutosławski — Wariacje symfoniczne, M. Spisak — Suita na orkiestrę smyczkową, R. Palester — Serenada.

Utwory fortepianowe: A. Malawski — 5 Miniatur, zeszyt zbiorowy utworów fortepianowych współczesnych kompozytorów polskich (Woytowicz, Spisak, Kassern, Panufnik, Malawski).

Literatura chóralna: S. Wiechowicz — „Za rzeczką".

Partytury: A. Panufnik — Kołysanka, A. Panufnik — Uwertura tragiczna, F. Janiewicz — Panufnik — Divertimento, K. Sikorski — Allegro symfoniczne.

Z literatury chóralnej: M. Drobner — 3 zeszyty: Bunt szyn, Bajka, W aeroplanie. M. Prosnak — Dwie myszki.

Oprócz tego wydano systemem światłokopijnym: A. Malawski — Etiudy symfoniczne (partytura i wyciąg), Sikorski — Koncert klarnetowy (partytura), M. Spisak — Toccata (partytura), M. Spisak — Koncert fortepianowy (wyciąg), S. Moniuszko — Sonety krymskie (wyciąg).

W marcu rozpoczęto prace wydawnicze nad zbiorowym wydaniem dzieł F. Chopina.

II. W pracowni materiałów pisanych sporządzono następujące materiały:

K. Sikorski — Allegro symfoniczne, B. Szabelski — Suita symfoniczna, J. Maklakiewicz — Pieśń o chlebie powszednim.

Partytury: K. Sikorski — Koncert klarnetowy, M. Spisak — Toccata.

Wyciągi: M. Spisak — Koncert fortepianowy i w. in. drobnych utworów.

Prócz tego wykonano komplety materiałów utworów nagrodzonych na Konkursie Olimpijskim na zlecenie Polskiego Komitetu Olimpijskiego, a mianowicie: S. Wiechowicz — Kantata żniwna na chór a cappella, G. Bacewiczówna — Kantata olimpijska na chór i orkiestrę, Z. Turski — Symfonia olimpijska. Materiały te zostały wysłane do Anglii na tegoroczną Olimpiadę.

R. Palester — Nokturn, A. Panufnik — Nokturn, S. Skrowaczewski — Uwertura, St. Poradowski — „Pieśń o wiośnie" na skrzypce z orkiestrą.

Materiał orkiestrowy do II Symfonii G. Bacewiczówny, Toccaty M. Spisaka, ponadto w. in. utworów kameralnych i solowych.

III. Dla reklamy wydawnictw i propagandy muzyki polskiej odbył się w kwietniu — XII, a w maju — XIII koncert Polskiego Wydawnictwa Muzycznego.

Zagranicę wysłano całkowity materiał Polonezów Ogińskiego w opracowaniu Palestra i II Kwartetu smyczkowego R. Palestra do Poselstwa R. P. w Rio de Janerio oraz szereg wydawnictw dla Konsulatu R. P. W Nowym Yorku.

Na koncerty muzyki polskiej zagranicą wysłano materiały orkiestrowe do Paryża, Bordeaux, Hilversum.

Pianiście włoskiemu dell' Agnola wręczono szereg wydawnictw PWM-u.

Wysłano na Międzynarodowy Festival Muzyczny „Wiosna w Pradze": G. Bacewiczówna — Uwertura, A. Panufnik — Kołysanka, B. Szabelski — Toccata na ork. symf., T. Kassern — Koncert na sopran z ork., J. Maklakiewicz — „Cagliostro w Warszawie", balet („Narodni Divadlo").

Wydawnictwa PWM wysłano do Poselstwa polskiego w Szwajcarii, Attachatu kulturalnego w Rzymie i Nowym Yorku oraz do Paryża.

Państwowa Niższa Szkoła Muzyczna w Krakowie urządziła w maju audycję pt.: „Dzieci grają utwory wydane przez PWM", na której wykonano utwory z zeszytów PWM-u.

Zamknięcie I kwartału 1948 r. pozwala na zestawienie działalności Polskiego Wydawnictwa Muzycznego za okres 3-letniej jego pracy.

I. Wydawnictwa

A. PRODUKCJA

1) Wyprodukowano stron:

1945	1946	1947	planowano na 1948
393.961	2.772.733	5.565.477	12.000.000

2) Przeznaczenie wydawnictw na dzień 1.IV.1948 r.:

a) dla szkół muzycznych	stron 4.607.000
b) dla estrady koncertowej	„ 1.131.000
c) dla upowszechnienia	„ 4.087.000

3) Łącznie na dzień 1.IV.1948 r. wydrukowano stron 9.825.000

B. ZBYT

1) Sprzedano na dzień 1.IV.1948 r. z wydawnictw przeznaczonych

a) dla szkół muzycznych	stron 1.262.000
b) dla estrady koncertowej	„ 190.000
c) dla upowszechnienia	„ 2.261.000

2) Wyczerpanych wydawnictw lub bliskich wyczerpania: 30 pozycji.

II. Materiały pisane do wypożyczenia

A. PRODUKCJA NA DZIEŃ 1.IV.1948 r.

Ilość pozycji 1.102

B. UŻYTKOWANIE

Wypożyczono materiały dla wykonań:

a) w kraju	479
b) zagranicą	95
prawykonań:	55

III. Ruch muzyczny

Ilość prenumeratorów:

1945	1946	1947	1948
590	827	1.450	1.800

IV. Propaganda i reklama

Do dnia 1.IV.1948 r. zorganizowano:

a) Audycji radiowych 40
b) koncertów publicznych 14

V. Biblioteka własna

Egzemplarze archiwalne, materiały dla studiów, egzemplarze okazowe na dzień 1.IV.1948 r. pozycji 550

ZJEDNOCZONE ZAKŁADY PRZEMYSŁU MUZYCZNEGO

W ostanim okresie t.j. od marca br. w fabrykach fortepianów i pianin i warsztatach reparacyjnych, pozostających pod zarządem Z.Z.P.M., wyremontowano ogółem 102 instrumenty muzyczne wartości ca 12.000.000.— zł. Zakłady Fonograficzne wyprodukowały 16.097 płyt.

Zjednoczone Zakłady Przemysłu Muzycznego po odrestaurowaniu w swoich warsztatach, przekazują w najbliższym czasie Muzeum Wielkopolskiemu w Poznaniu 6 fortepianów z końca XVIII w. Cenne te instrumenty, inkrustowane masą perłową, umieszczone zostaną w dziale muzycznym Muzeum.

Niedawno uruchomiony dział budowy instrumentów lutniczych w Lubinie Śląskim wyprodukował pierwsze egzemplarze skrzypiec.

Fabryki w Brzegu i Legnicy pracowały w tym okresie nad montażem nowych modeli fortepianów i pianin. Nowe modele fortepianów i pianin, jak również modele skrzypiec, będą wystawione w pawilonie Z.Z.P.M. na Wystawie we Wrocławiu.

Wzrost produkcji wprowadza konieczność rozszerzenia punktów zbytu. W związku z tym uruchomiono nowe punkty sprzedaży instrumentów muzycznych w Częstochowie i Bydgoszczy. W bieżącym roku planowane jest otwarcie dalszych punktów w Poznaniu, Szczecinie, Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Toruniu, Lublinie, Kielcach, Radomiu, Rzeszowie, Białymstoku, Bielsku - Białej, Kaliszu. Gliwicach, Bytomiu, Chorzowie, Cieszynie, Elblągu.

Obecnie część odremontowanych instrumentów muzycznych przygotowano do sprzedaży ratalnej (10 rat).

Zakłady Fonograficzne zostały już całkowicie wykończone. Nowa aparatura dźwiękowa do nagrań jest już w ostanim stadium montowania.

Naczelna Dyrekcja Z.Z.P.M. prowadzi obecnie pertraktacje celem kupna posiadłości przy ul. Długiej Nr 5. Budynek od ul. Długiej przeznaczony jest na siedzibę Dyrekcji oraz mieszkania dla pracowników, na tyłach zaś budynku od ul. Podwale mieścić się będzie nowa fabryka instrumentów dętych.

W dalszym ciągu we wszystkich fabrykach i warsztatach prowadzone są kursy szkoleniowe.

Zadaniem Przedsiębiorstwa w następnym okresie gospodarczym po zakończeniu planu 3-letniego, jest pogłębienie oddziaływania społecznego i kulturalnego filmu. Rozwój Przedsiębiorstwa kształtować się będzie według ogólnych wytycznych polityki kulturalnej, w granicach maksymalnych możliwości technicznych i artystycznych oraz w granicach możliwości gospodarczych. Stopień potrzeb społecznych jest tak znaczny, że osiągnięcie właściwego dla naszej kultury i gospodarki poziomu kinematografii nie może odbyć się przez akumulację własną. Znaczne powiększenie produkcji i zasięgu rozpowszechnienia filmu stwarza mocne podstawy dochodowości w okresach przyszłych, wymaga jednak początkowego nakładu środków zewnętrznych.

Rozwój kinematografii musi równomiernie przebiegać we wszystkich dziedzinach.

Produkcja filmu. Założeniem planu jest dalszy wzrost produkcji własnej zarówno długometrażowej, jak i dokumentarnej i instruktarzowej. Tempo wzrostu jest w zasadzie ograniczone przez wychowanie nowych kadr realizatorów. Plan zakłada osiągnięcie na koniec okresu zdolności produkcyjnej ok. 30 filmów pełnometrażowych rocznie, co będzie odpowiadało słusznym społecznie i politycznie potrzebom eksploatacji. (Przed wojną produkcja wynosiła 23 filmy pełnometrażowe rocznie).

Poza tym projektuje się silny rozwój produkcji dokumentarnej i instruktarzowej.

Filmy pełnometrażowe decydują zasadniczo o wielkości bazy produkcyjnej, gdyż wymagają najwięcej koncentracji, urządzeń i środków.

Konieczne jest stworzenie nowej wytwórni filmu. Plan przewiduje wybudowanie i wyposażenie w Warszawie wytwórni odpowiadającej zdobyczom techniki i posiadającej możliwości dalszego rozrostu. Wytwórnia powinna być położona w odległości 10 — 20 km od miasta, w okolicy o odpowiedniej konfiguracji terenu, o łatwych możliwościach uzbrojenia, w niewielkiej odległości od linii wysokiego napięcia i od osiedli. Rozważany jest obecnie wybór terenu. Ośrodek ten do końca okresu planowanego powinien posiadać 3 zespoły po 2 hale sprzężone oraz centralne urządzenia techniczne i pomocnicze (siła, woda, laboratoria, warsztaty, przestrzeń pomocnicza, mieszkalna i społeczna).

Wytwórnia w Łodzi pozostanie jako ośrodek prowincjonalny oraz miejsce szkolenia i eksperymentów.

Rozpowszechnianie filmów. Cały wysiłek musi być skierowany na zwiększenie ilości kin. Pokrycie kraju odpowiednią gęstą siecią kin jest jedyną drogą realizacji oddziaływania na szerokie warstwy społeczeństwa, a zarazem jest nieodzowne dla zapewnienia rentowności eksploatacji. Ze względu na bardzo małą obecnie liczbę kin oraz na wysokie koszty budownictwa, rozwój sieci przewidywany jest w dwóch kierunkach: budowa kin stałych może być realizowana tylko w ośrodkach powyżej pewnej granicy liczby mieszkańców (conajmniej 5 tys.).

Cała polska wieś natomiast oraz małe miasteczka, pozbawione dotychczas właściwie kin, mogą być obsłużone tylko przez kina objazdowe (ruchome). Rozwój sieci kin ruchomych, uzależniony w pewnym stopniu od sieci elektry-

fikacji, jest podstawowym i naczelnym zadaniem w dziedzinie rozpowszechniania.

Założenia planu idą więc w kierunku znacznego wzrostu stopnia obsłużenia. Miarą osiągnięć jest przepustowość kin (ilość miejsc). Dążeniem planu jest osiągnięcie frekwencji, wyrażającą się bytnością w kinie każdego dorosłego mieszkańca miasta i wsi 3 razy miesięcznie. Osiągnięcie tego poziomu wymaga w odniesieniu do kin stałych, według obliczeń wstępnych, podwojenie ilości kin z 600 do koło 1200. Jedyna możliwość wykonania tego planu tkwi w wykorzystaniu wszystkich rozporządzalnych sal przez ich adaptację na kina średniej wielkości o stałych aparatach wąskotaśmowych. Budowa kin nowych powinna być ograniczona do minimum i opierać się o tanie standartowe budownictwo oraz o powiązanie z akcją świetlic i domów kultury. Osiągnięcie założonego poziomu na wsi i w małych osiedlach wymaga wzrostu liczby kin ruchomych wg. obliczeń wstępnych do 3.00 — 3700 wobec 600 zaplanowanych na koniec 1949 r. Poza eksploatacją filmów artystycznych (t. zw. handlową) pozostaje ogromna dziedzina filmu instruktarzowego będąca u nas w zalążku. Konieczność wprowadzenia filmu do szkoły, jako pomocy w nauczaniu wszystkich przedmiotów, wprowadzenie filmu popularyzacyjnego do akcji świetlicowej klubów, Zrzeszeń i Związków Pracowniczych oraz zastosowania filmu, jako pomocy przy nauczaniu zawodu w przemyśle, w rzemiośle i rolnictwie stanowi olbrzymie zadanie. Plan zakłada nasycenie sieci instruktażowej odpowiednią ilością aparatów ruchomych, tak by obsłużyć wszystkie szkoły i świetlice. (Ok. 3.000 aparatów 16 mm dźwięk. i 10.000 16 mm niemych).

Wykonanie tych zadań rozwinięcia sieci kin stałych, ruchomych i instruktarzowych wymaga rozbudowania laboratoriów tak, by zapewnić dostateczną ilość kopii oraz odpowiedni wzrost pomocniczej bazy technicznej sprzętu i taśmy.

Przemysł pomocniczy. W związku z poprzednim, produkcja projektorów w stosunku do bazy roku 49, musi być zwiększoną przeszło czterokrotnie a więc należy zbudować i wyposażyć dużą nową fabrykę.

W produkcji taśmy jesteśmy obecnie całkowicie zależni od importu. Zadaniem planu jest zdobycie pełnej samodzielności. Dla zapewnienia całkowitego pokrycia zapotrzebowania Filmu na taśmę oraz rynku krajowego na inne materiały światłoczułe, konieczne jest zwiększenie zdolności produkcyjnej przeszło 3-krotnie w stosunku do możliwości 1949 r. oraz zorganizowanie w kraju przemysłu podstawowych surowców (celuloid, żelatyna, foto).

Instytut Filmowy. Osiągnięcie zaplanowanego poziomu wymaga przy koncentracji środków materialnych równoczesnego stworzenia odpowiednich kadr realizatorskich i artystycznych. Wynikają stąd zadania Instytutu Filmowego. Począwszy od roku szkolnego 48/49, Instytut musi rozpocząć bardzo szeroką akcję szkolenia. Zapewnienie dopływu w dostatecznej ilości kadr w momencie oddawania do użytku zespołu hal nowej wytwórni wymaga natychmiastowego przeszło 6-krotnego powiększenia wielkości szkoły. Związany jest z tym ściśle problem wykładowców.

Urządzenie i wyposażenie szkoły, stworzenie pracowni, bibliotek i szkolnego atelier jest niezbędnym warunkiem szybkiego i racjonalnego uczenia w oparciu o zajęcia praktyczne. Wymaga to dość dużych nakładów inwestycyjnych oraz przepracowania programu i systemu szkolenia.

W chwili obecnej prowadzone są w Przedsiębiorstwie prace nad planem dalszego rozwoju. Opracowany zarys planu jest pogłębiany i studiowany zarówno pod względem technicznym, jak i ekonomicznym. Prace idą w kierunku analizy zasadniczych tez, wymienionych w odcinku planu, harmonijnego rozwoju całości oraz przeanalizowania zagadnień pokrycia planu przez udział środków własnych i dopływ środków państwowych.

Zagadnienie programowe produkcji filmu oświatowego.

W produkcji filmu oświatowego wysuwają się trzy zagadnienia:

1. filmu szkolnego,
2. filmu popularyzacyjno - oświatowego przeznaczonego dla szerokiej publiczności,
3. zagadnienie filmu, jako pomocy w pracach badawczych naukowych.

Na wstępie należy stwierdzić, że dokładne rozgraniczenie tych trzech kierunków dotychczas nie istniało. Film szkolny i popularyzacyjno - oświatowy był bardzo często traktowany na jednej płaszczyźnie. Zagadnienie filmu naukowego dzisiaj jeszcze praktycznie nie istnieje, na razie rozpatruje się je od strony teoretycznej.

Instytut Filmowy, w praktyce zaś Wydział Filmów Oświatowych, rzeczy te będzie systematyzować począwszy od przyszłego sezonu.

Jakie będzie praktyczne rozwiązanie tych zagadnień? Jeżeli chodzi o film szkolny, to jasną jest rzeczą, że jest on pomocą dla nauczyciela w szkołach wszelkich typów i musi być zgodnie z programem opracowany przez Ministerstwo Oświaty. Istnieją poważne trudności ustalenia z Ministerstwem Oświaty programu dla filmów szkolnych. W chwili obecnej trudności te są pokonywane i dla całego szeregu dyscyplin programy już są ustalone. Tworzy się komisje konsultantów, które opracowują dla Instytutu odpowiednie programy. Są to filmy nieme, umożliwiające wykładowcom odpowiednie komentowanie. Ponadto Instytut Filmowy ułatwia wykładowcom zadanie w ten sposób, że do każdego filmu daje krótką broszurkę, która zawiera streszczenie filmu i podkreśla najciekawsze momenty.

Jeżeli chodzi o filmy oświatowe, to przeznaczone są one dla kin świetlicowych, oświatowych, aktualności i objazdowych oraz jako nadprogramy dla kin normalnych. Będzie to kształcenie pozaszkolne, zaznajamiające widza z zagadnieniami z dziedziny higieny, polityki gospodarczej i historii itp.

Zasadą i ideałem byłoby opracowanie tego zagadnienia w ten sposób, by cały szereg filmów szkolnych można było używać, jako filmy oświatowe z tym, że byłyby one zaopatrzone komentarzem mówionym.

Oddzielną podgrupę stanowią filmy instruktarzowe, które są produkowane w porozumieniu z centralami przemysłowymi, jako pomoc dla szkolenia fachowców w różnych dziedzinach przemysłu: dla szkół zawodowych, przemysłowych i jako dodatkowe kształcenie pracowników fabryk w świetlicach.

Istnieją trzy ośrodki produkcji, które współpracują bardzo ściśle z wyższymi uczelniami i szeregiem uczonych.

1. Ośrodek łódzki produkuje filmy z dziedziny biologii, fizyki, chemii i nauki o Polsce współczesnej,

2. ośrodek żyrardowski (najdawniejszy), którym kieruje ob. Marczak. Kierownictwo naukowe objął dr Żabiński. Ośrodek ten produkuje filmy z dziedziny biologii, botaniki i zoologii;
3. ośrodek krakowski, będący pod nadzorem profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie wytwarzane są filmy z dziedziny krajoznawstwa, geografii i historii.

W stadium uruchamiania znajdują się dwa ośrodki:

1. w Gliwicach — obejmujący przemysł, rzemiosło i film instruktarzowy,
2. w Oliwie — obejmujący zagadnienie morskie.

Wreszcie w stadium organizowania jest ośrodek filmów medycznych w Warszawie.

Instytut Filmowy w swej pracy w dziedzinie filmu oświatowego opiera się w znacznej mierze na produkcji zagranicznej. Do filmów angielskich, amerykańskich, radzieckich, holenderskich opracowywane są komentarze polskiego, jeżeli chodzi zaś o filmy szkolne, zaopatrywane są one w napisy.

W przyszłości Instytut Filmowy zamierza rozszerzyć współpracę ze Stowarzyszeniem Filmów Oświatowych w ten sposób, by nie dublować zagadnień, które już kilkakrotnie opracowano bez zarzutu zagranicą.

Obecnie posiadamy ponadto czterdzieści parę filmów poniemieckich. Specjalną wreszcie dziedzinę, jeżeli chodzi o filmy zagraniczne, stanowią filmy medyczne amerykańskie i angielskie, które wchodzą do trzeciej grupy naszych zainteresowań, jako filmy dla wyższych uczelni.

Jeżeli chodzi o cyfry — to do dnia 10 czerwca przedstawiają się one jak następuje:

Produkcja własna — 28 filmów.

Produkcja zagraniczna — 48 filmów.

W produkcji znajduje się 27 filmów; w opracowaniu i przygotowaniu do produkcji 25; w opracowaniu do przeróbki filmów zagranicznych 180.

NACZELNA DYREKCJA WIDOWISK ROZRYWKOWYCH

W okresie zimowym trwały intensywne prace przygotowawcze, związane z uruchomieniem imprez cyrkowych i lunaparkowych w sezonie roku bieżącego.

Wykonano remonty i uzupełnienia sprzętu imprezowego, skompletowano zespoły artystyczne i pracowników administracyjno - technicznych, opracowano projekty programów cyrkowych.

Rozszerzone zostały kontakty z zagranicznymi zespołami artystycznymi i zapewniony udział artystów czechosłowackich w imprezach cyrkowych N. D. W. R.

Nawiązano kontakty z literatami w celu podniesienia poziomu programów drogą opracowania tekstów produkcji słownych.

W dniu 28 marca br. zostały uruchomione 3 cyrki objazdowe Naczelnej Dyrekcji Widowisk Rozrywkowych. Trasa obejmuje kilkadziesiąt większych ośrodków miejskich na terenie wszystkich województw.

Uruchomione cyrki skupiły prawie wszystkie najlepsze krajowe siły artystyczne. W roku bieżącym poziom artystyczny widowisk cyrkowych jest znacznie wyższy, niż w latach ubiegłych. W wyniku osiągnięto znaczne zwiększenie

się frekwencji publiczności w cyrkach. Dotyczy to szczególnie Cyrku Nr 1, który potraktowany został jako jednostka reprezentacyjna. Miesięczna frekwencja w tym cyrku wynosi ok. 50.000 widzów. Podobnym powodzeniem cieszy się także Cyrk Nr 2.

W miesiącu kwietniu br. uruchomione zostało Wesołe Miasteczko w Łodzi. Dzięki gruntownemu wyremontowaniu i odnowieniu sprzętu oraz urozmaiceniem imprezy, cieszy się ono powodzeniem nie mniejszym niż cyrki.

W miesiącu maju uruchomiono lunapark w Warszawie. Trwają przygotowania do otwarcia reprezentacyjnego Wesołego Miasteczka w czasie Wystawy Ziem Odzyskanych we Wrocławiu.

Z zamierzeń N. D. W. R. na rok bieżący w pierwszym rzędzie wymienić należy następujące:

budowa i uruchomienie cyrku objazdowego Nr 4,

wybudowanie 2 fotoplastikonów,

kontynuowanie prac w kierunku realizacji projektu budowy stałego lunaparku i cyrku zimowego w Warszawie,

zorganizowanie szkolenia artystów widowiskowych w celu zapewnienia napływu wartościowego narybku artystycznego do przedsiębiorstwa N.D.W.R.

przystosowanie lokalu przy ul. Kopernika Nr 16 w Łodzi do potrzeb mającego tam powstać Ośrodka Wyszkolenia Artystów Widowiskowych.

Naczelna Dyrekcja Widowisk Rozrywkowych w dążeniu do podniesienia intelektualnego oraz kultury fizycznej swych pracowników, dopomaga przy tworzeniu na terenie swych jednostek świetlic, kursów dokształcających, bibliotek, klubów sportowych itp.

Z WAŻNIEJSZYCH NABYTKÓW MINISTERSTWA KULTURY I SZTUKI

W maju b.r. Biblioteka przejęła księgozbiór Departamentu Muzyki oraz część biblioteczki Departamentu Teatru Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Dzieła treści ogólnej — kultura.

1. A. S. (ks. Szymański?) Planowa organizacja kultury. Lublin 1938, s. 29, , ... , ... I 1776
2. BIEŃKOWSKI Wł. Nauka o Polsce Współczesnej. Warszawa 1948, s. 260, ... II 4319
3. GAJDA A. Monografia Sompolna. (Koło 1936), s. 111, . . I 1777
4. HOESICK F. Warszawa-Poznań, 1920, s. 428, ... I 1772
5. JARZĘBSKI A. Gościniec abo opisanie Warszawy 1643, Warszawa 1909, s. 176, ... II 4360
6. JAWORSKI Fr. O szarym Lwowie. Lwów (1916), s. 245, tabl. 11, ... , , II 4242
7. JESKE-CHOIŃSKI T. Psychologia renesansu włoskiego. Poznań 1916, s. 106, ... , . I 1798
8. KILARSKI J. Przewodnik po Wielkopolsce. Poznań (1938), s. 338. . . . . , . . . , . . . , II 1804
9. MAŃKOWSKI K. Administracja ogólna w Polsce. Warszawa 1948, s. 111, ... , . II 4393
10. MINKIEWICZ R. O polską twórczość naukową. Warszawa 1922, s. 38, ... I 1775
11. POTOCKI F. A. Słownik polskiego i rossyjskiego języka. Lipsk 1876—7, s. 777 + 754, t. 1, 2, ... II 4351
12. PAMIĘTNIK 15-letniej działalności Akademji Umiejętności w Krakowie, 1873—88. Kraków 1889, s. 209, 200, . . II 4267
13. PAPEE St. Kwiaty na ugorze. Rzecz o współczesnej kulturze Wielkopolski. Poznań 1929, s. 206, ... II 4264
14. REYCHMAN J. Przewodnik po Podhalu, Spiszu, Orawie i półn. Słowacji. Warszawa 1937, s. 258, ... , I 1800
15. SAJDAK J. Bizantynistyka. Poznań 1938, s. 19, ... II 4263
16. SCHLESISCHE Bibliographie. Bd. 1 — Loewe — Bibliographie der schlesischen Geschichte. Breslau 1927, s. 587. Bd. 2 — Boehlich — Bibliographie der schl. Vor- u. Frühgeschichte. Breslau 1929, s. 400, ... III 991

17. SŁOWNIK łacińsko-polski. Opracowali.... pod kier. Br. Kruczkiewicz. Lwów 1925, s. 980, ... II 4333
18. SOSNOWSKI K. Ziemia krakowska. Kraków 1947, s. 224, . I 1780
19. TAUROGIŃSKI B. Nieśwież. Warszawa 1937, s. 70, . . . II 4275
20. WARSCHAUER A. Deutsche Kulturarbeit in der Ostmark. Berlin 1926, s. 324, ... II 4371
21. WOLANIN A. S. Polonica in english. Chicago 1945, s. 186, . I 1310

Nauka o literaturze.

22. ALBIŃSKI M., Juszkiewicz H. Stanisław Wyspiański o nocy niewoli.... Kraków 1916, s. 65, ... , ... I 1790
23. BIELAŃSKI J. Podstawowe zagadnienia w literaturze polskiej. Łódź 1948, s. 188, ... II 4318
24. BRONARSKI A. Stosunek „Quo vadis?“ do literatur romańskich. Poznań 1926, s. 156, ... II4285
25. BRZEG - PISKOZUB A. Do źródeł twórczości St. Wyspiańskiego. Lwów 1913, s. 83, ... II 4284
26. BUKOWSKI K. Sylwetki. Lwów 1914, s. 248, ... I 1788
27. BYSTROŃ J. St. Publiczność literacka. Lwów 1938, s. 411, . II 4277
28. CHMIELOWSKI P. Zygm. Kaczkowski. Petersburg 1898, s. 140 I 1811
29. GALIŃSKI A. Powieść epicko-realistyczna. Ł:dź 1930, s. 143, II 4286
30. GALIŃSKI A. Powieść liryczna. Łódź 1930, s. 247, . . . II 4377
31. GLIXELLI S. Studja i szkice porównawcze. Lwów 1919, s. 70, II 4304
32. GÓRECKI J. Rzym a Polska w twórczości Słowackiego. Warszawa 1936, s. 312, ... II 4308
33. GÓRSKI A. Monsalwat (o Ad. Mickiewiczu). W-wa 1919, s. 226 II 4300
34. GÓRSKI K. Pogląd na świat młodego Mickiewicza. Warszawa 1925, s. 151, ... II 4301
35. GRABOWSKI M. Listy literackie. Kraków 1934, s. 450, . . II 4302
36. GRABOWSKI T. Krytyka literacka w Polsce w epoce realizmu i modernizmu. Poznań 1934, s. 317, ... II 4303
37. HAHN W. Szkice literackie o J. Słowackim. Brody 1909, s. 176, II 4296
38. HIBL St. W poszukiwaniu bohatera. Rozważania nad „Dumą o hetmanie“ i nad „Sułkowskim“ S. Żeromskiego. Poznań 1929, s. 34, ... II 4295
39. HOESICK F. J. Klaczko. Kraków 1904, s. 246, ... I 1782
40. HORZYCA W. Dzieje Konrada. Warszawa 1930, s. 137, . . I 1789
41. ISZKOWSKI R. O motywach walki orężnej w literaturze. Warszawa 1939, s. 61, ... II 4283
42. JARECKI K. O początkach poezji barbarzyńskiej i epopei narodowej we Francji. Lwów 1919, s. 26, ... II 4235
43. JESIONOWSKI A. Motywy religijne w współczesnej powieści polskiej. Poznań 1939, s. 103, ... II 4234
44. KLACZKO J. Wieczory florenckie. (Kraków) 1917, s. 207, . III 917
45. KOŁACZKOWSKI S. Dwa studja. Fredro—Norwid. Warszawa 1934, s. 75, ... , ... II 4282

46. KONDRATOWICZ L. Dzieje literatury w Polsce od pierwiastkowych czasów do XVII. Warszawa 1875. T. 1—3, s. 352 + 349 + 369, ... I 1771
47. KONOPNICKA M. O Beniowskim. Warszawa 1911, s. 214, . I 1743
48. KOSIŃSKI K. Stan. Witkiewicz. Warszawa 1928, s. 542, . . II 4271
49. KOSKO M. La fortune de „Quo vadis?" de Sienkiewicz en France. Paris 1935, s. 264, ... III 933
50. LAMAT. O ideologię przyszłej literatury polskiej. Lwów 1917, s. 37, ... II 4293
51. LATAWIEC C. Dziady Ad. Mickiewicz. Poznań 1929, s. 136, . II 4305
52. LATAWIEC C. Walka o duszę narodu w twórczości St. Wyspiańskiego. Poznań 1930, s. 192, ... II 4306
53. LEDNICKI W. O Puszkinie i Mickiewiczu słów kilka. Kraków 1924, s. 48, ... II 4265
54. ŁAKOMY L. Piśmiennictwo śląskie przed założeniem Akademji Krakowskiej. Katowice 1934, s. 204, ... II 4298
55. ŁEMPICKI Z. Literatura, poezja, życie. W-wa 1936, s. 50, . II 4309
56. MANN M. Echa włoskie w poezji Ad. Asnyka. W-wa 1926, s. 80. II 4297
57. MATKOWSKI Z. Studja literackie. Kraków 1923, s. 200, . . II 4289
58. MISKOWIAK J. Ze studiów nad „Sowizdrzałem" w Polsce. Poznań 1938, s. 132, ... II 4294
59. (MOCHNACKI M.). O literaturze polskiej w wieku XIX. Poznań 1863, s. 154, ... , II 4266
60. PAPEE S. Miterja balladowe Em. Zegadłowicza. Poznań 1927, s. 46, ... , II 4281
61. PAPEE S. Tadeusz Kościuszko w literaturze polskiej. Kraków (1946), s. 142. . . . . . , . . . , . . . II 1779
62. PATKOWSKI Al. K. Apostoł nierozsądku (G. K. Chesterton). Kraków 1916, s. 66, ... , . . . I 1774
63. PIGON St. Głosy z przed wieku. Szkice z dziejów procesu filareckiego. Wilno 1924, s. 236, ... I 1787
64. POL W. Pamiętnik... do literatury polskiej XX w. Lwów 1866, s. 403, ... , II 4380
65. PYSZKOWSKI J. Mikołaj's Rej's „Wizerunek" und dessen Verhältniss zum „Zodiacus vitae" d. M. Palingenius. Krakau 1901, s. 62, ... II 4288
66. SINKO T. O tradycjach klasycznych Ad. Mickiewicza. Kraków 1923, s. 128, ... , . . . II 4280
67. SOBESKI M. Na marginesie Don Kiszota. Poznań 1919, s. 117, II 4287
68. STROWSKI F. Odrodzenie literackie współczesnej Francji. Poznań 1926, s. 283, ... I 1784
69. STUDIA o Słowackim. Warszawa 1927, s. 109, ... II 4273
70. SZUMAN S. O kunszcie i istocie poezji lirycznej. (Toruń) 1948, s. 292, ... , II 4316
71. SZWEYKOWSKI Z. Dramat Dygasińskiego. (W-wa 1938), s. 229, I 1778
72. SZYJKOWSKI M. Dzieje nowoyżtnej tragedji polskiej. Kraków 1923, s. 343, ... II 4276
73. TARNOWSKI St. O „Panu Tadeuszu". Kraków 1922, s. 104, II 4299

74. TROCZYŃSKI K. Zagadnienia dynamiki poezji. Poznań 1934, s. 101, ... II 4307
75. UJEJSKI J. Byronizm i skottyzm w „Konradzie Wallenrodzie“. Kraków 1923, s. 49, ... II 4292
76. WASILEWSKI Z. Mickiewicz i Słowacki. W-wa (1921), s. 343, I 1781
77. WIŚNIOWSKI J. Święto poety. (o Słowackim). Kraków 1909, s. 174, ... I 1786
78. WOYCICKI K. Asnyk wśród prądów epoki. W-wa 1931, s. 342, III 918
79. WRZOSEK A. Kilka uwag o czaszce Słowackiego... Poznań 1928, s. 7, ... II 4262
80. (ŻELEŃSKI T.). Studya i szkice z literatury franc. Kraków 1920, s. 447, ... , II 4245
81. ŻEROMSKI S. Projekt akademii litearatury polskiej. Warszawa 1295, s. 58, ... , ... I 1773

Plastyka.

82. ADAM L. Buddhastatuen. Stuttgart 1925. s. 121. . . . . . II 4237
83. ATONIEWICZ J. B. Grottger. (Lwów 1910). s. 592, tabl. 35. II 4268
84. ART décorait et industriel de l‘URSS. Moscou 1925. s. 94, tabl. 13. . . . . , ... , , III 927
85. ASPECTS of british art. London 1947. s. 324. . . . . . . II 4251
86. BATOWSKI Z. Zbiór graficzny w Uniw. Warsz. W-wa 1928. s. 102, tabl. 49. . . . . , ... , II 4274
87. BAUMGARTEN F., Poland R., Wagner R. Die hellenistisch-römische Kultur. Leipzig 1913. s. 674, tabl. 11. . . . . III 926
88. BIERMAN G. Lovis Corinth. Bielefeld 1922. s. 126. . . . . III 923
89. BOJARSKI B. Koszykarstwo ozdobne. W-wa 1937. s. 133. . II 4353
90. BUNT C. G. E. Gothic painting. (London 1947) s. 36, tabl. 44 III 956
91. BURCKHARRDT J. Rubens. Berlin (1942). s. 288. . . . III 938
92. BUSCHOR E. Die Plastik der Griechen. Berlin (1936). s. 123. III 958
93. CHOLEWA M. G. Stroje ludowe ziemi Sądeckiej. Lublin 1946. s. 26. . . . . , ... II 4250
94. CHROSTOWSKI St. Ostoja. Zadania grafiki polskiej. Warszawa 1937. s. 21. . . . . II 4376
95. COLETTI L. Tintoretto. Hamburg (1943). s. 50, tabl. 146. . . II 939
96. CZERNIEWSKI L. Jan Matejko nauczyciel narodu. Warszawa 1931. s. 60, tabl. 15. . . . . II 4320
97. DACIER E. La gravure de genre et de moeurs. Paris 1925. s. 127, tabl. 86. . . . . , ... , III 937
98. DACIER E. La gravure française. Paris (1944). s. 182, tabl. 38. I 1769
99. DELTEIL L. Manuel de l‘amateur d‘estampes du XVIII siècle. Paris (po 1910). s. 447, tabl. 106. . . . . , II 4239
100. DERI M. Die Malerei im XIX. Jahrh. Berlin 1923. s. 566, tabl. 200. . . . . . . , . , . , . , . , . . . III 936
101. DERI M. Die Stilarten der bildenden Kunst im Wandel von zwei Jahrtausenden. Berlin (1933), s. 243, tabl. 48. . . . I 1742

102. DOBROWOLSKA A. Strój Jacków Jabłonkowskich.
Lublin 1947. s. 36. . . . . . , ... II 4312
103. DOBROWOLSKI T. Najstarsze drewniane kościoły śląskie
jako znaki zamierzchłej przeszłości. Katowice 1946. s. 20. I 1797
104. (DUTKIEWICZ S.) Zbiór pomników i napisowych nagrobków
w główniejszych kościołach krakowskich.
Kraków 1872. s. 22. . . . . I 4244
105. „DYCK A. van". Van Dyck. Stuttgart 1909. s. 559. . . . . III 945
106. DZIEDUSZYCKI W. Historya malarstwa na północy i w Hiszpanii do końca XVII w. Lwów 1901. s. 228. . . . . . II 4373
107. EXPOSITION internationale des arts décoratifs et industriels modernes. Paris (1925). s. 143. . . . . III 929
108. FORRER R. Reallexikon der prähistorischen, klassischen und frühchristl. Altertümer. Berlin (1907). s. 943. . . . . . II 4359
109. FRAIPONT G. L'art de peindre les paysages.
Paris (ok. 1892). s. 70. . . . . , ... II 4374
110. FRANKOWSKA M. Regionalne muzea ludoznawcze w Polsce.
Lublin 1946. s. 34. . . . . II 4249
111. FRANKOWSKI E. Sztuka ludu polskiego. Warszawa (1928).
s. 27, tabl. 32. . . . . , ... I 1767
112. FUEHRER durch des Städtische Kunstgewerbemuseuh zu Leipzig. Leipzig 1931. s. 63, tabl. 68. . . . . II 4246
113. GAWIŃSKI A. Józef Buchbinder polski malarz religijny.
Warszawa 1910. s. 112. . . . . II 951
114. GERSTENBERG K. Tilman Riesenschneider. Wien (1941).
s. 62, tabl. 112. , ... III 940
115. GIRARD P. La peinture antique. Paris (1892). s. 336. . . . II 4315
116. GOERING M. Deutsche Malerei d. XVII. u. XVIII. Jahrh.
Berlin (1940). s. 31, tabl. 96. . . . . III 928
117. GRUNDMANN G. Das Riesengebirge in der Malerei der Romantik. Breslau (po 1930). s. 158. . . . . III 950
118. GUMOWSKI M. Mennica wileńska w XVI i XVII w.
Warszawa 1921. s. 200. tabl. 18. . . . . II 4243
119. GUMOWSKI M. Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu.
Kraków 1924. s. 40, tabl. 220. . . . . III 961
120. GUMOWSKI M. Portrety Kościuszki. Lwów 1917. s. 80. tabl. 39. II 4366
121. HAVARD H. Histoire de l'orfèvrerie française. Paris 1896.
s. 472, tabl. 40. . . . . , III 971
122. HERBST St., Zachwatowicz J. Twierdza Zamość.
Warszawa 1936. s. 154. . . . . III 947
123. HUSARSKI W. Karykatura w Polsce. Warszawa (1926).
s. 27, tabl. 32. . . . . , I 1765
124. JUSTI L. Die italienische Malerei d. XV. Jahrh. Berlin (1909).
s. 144, tabl. 92. , ... , ... III 972
125. KARPIŃSKA A. Kurhany z okresu rzymskiego w Polsce.
Poznań 1926. s. 174. . . . . II 4349
126. KOHTE J. Verzeichnis der Kunstdenkmäler der Provinz Posen.
Berlin 1896—8. s. 171 + 100 + 342 + 195. . . . . . . III 960

127. KOSTRZEWSKI J. Przyczynek do dawności niektórych wytworów polskiej kultury ludowej. Lublin 1946. s. 11. . . II 4313
128. KOZICKI W. Michał Anioł. (Lwów 1908). s. 230 . . . . II 4256
129. KRÓL Al. Zamek królewski w Warszawie. Kraków 1926. s. 50, tabl. 108. . . . . , III 941
130. LAM W. Malarstwo i jego zasady. Kraków (1946). s. 102. . II 4269
131. LAUTS J. Domenico Ghirlandajo. Wien (1943). s. 58, tabl. 114. III 935
132. LAVEDAN P. L'architecture française. Paris (1944). s. 254, tabl. 97. . . . , . . . , ... I 1770
133. LEE-Elliott T. Paintings of the ballet. London (1947). s. 96. III 955
134. LEITSCHUH F. F. Geschichte d. karoling. Malerei... Berlin 1894, s. 471. . . . . II 4372
135. LESZNER T. O grafice dewocjonalnej i jej rozwoju w Polsce w latach ostatnich. Poznań 1946. s. 24. . . . . II 4241
136. LESZNER T. W pracowniach grafików i plastyków w latach wojny. Poznań 1946. s. 59. . . . . II 4240
137. MAUCLAIR C. Florencja. Lwów (ok. 1935). s. 255, tabl. 75. . III 952
138. MOKŁOWSKI K. Sztuka ludowa w Polsce. Lwów 1903. s. 552. II 4257
139. MORELOWSKI M. Arrasy Jagiellońskie odzyskane z Rosji. Warszawa 1923. s. 32. . . . . I 1815
140. NAUMANN F. Form und Farbe. (Berlin 1909). s. 219 . . . . I 1809
141. NEMITZ F. Caspar David Friedrich. München (1938). s. 63, tabl. 47. , ... , . III 957
142. NIEMOJEWSKI L. Uczniowie cieśli. W-wa 1948. s. 243. . . II 4317
143. NIEWIADOMSKI E. Malarstwo polskie XIX i XX w. Warszawa (1926). s. 332, tabl. 16. . . . . II 4236
144. NIKE. Czasopismo poświęcone polskiej kulturze plastycznej. W-wa 1937. . . . . III 932
145. OETTINGEN. W. von. Daniel Chodowiecki. Berlin 1895. s. 314, tabl. 8. . . . . , III 931
146. PAMIĘTNIK wystawy miniatur oraz tkanin i haftów. W-wa 1912. s. 175, tabl. 35. . . . . II 4238
147. PAMIĘTNIK wystawy starych rycin polskich ze zbioru D. Witke-Jeżewskiego. Warszawa 1914. s. 143, tabl. 42. . III 953
148. PASTUSZENKO J. Koszykarstwo wiklinowe. W-wa 1948, s. 68. II 4375
149. PAZAUREK G. E. Moderne Gläser. Leipzig (po 1900), s. 133. III 934
150. PFISTER K. Die primitiven Holzschnitte. München 1922, s. 29, tabl. 44. . . . . , II 4346
151. POTOCKI A. Portret i krajobraz angielski. Lwów (1907), s. 123, tabl. 13. . . . . , ... II 4247
152. RAFFAEL. Stuttgart 1909, s. XLII, 268 (Klassiker de Kunst Bd 1) . . . . III 942
153. ROCZNIK Krakowski. t. 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16. III 889
154. SCHLEINITZ O. v. Ph. A. v. László. Bielefeld 1913, s. 133, tabl. 8. . . . . , , III 922
155. SERVAES F. Anders Zorn. Bielefeld 1910, s. 103, tabl. 12. . III 921
156. SILCOCK A. Introduction to chinese art a. history. London (1947), s. 252, tabl. 44. . . . . I 1747

157. SMOLEŃSKI M. Cztery kościoły w ziemi dobrzyńskiej. Lwów 1869, s. 143. . . . . I 1744

158. STELMACHOWSKA B. Na drodze do teorii sztuki ludowej. Lublin 1946, s. 24. . . . . II 4314

159. STERLING M. Jan Stanisławski. W-wa (1926). s. 23, tabl. 32 I 1766

160. STERLING M. Malarstwo włoskie. Warszawa (po 1932) s. 112, tabl. 119. . . . . , II 4365

161. SYGIETYŃSKI A. Maksymilian Gierymski. (Lwów) (1906), s. 104, tabl. 12. . . . . , . II 4311

162. SZANDLEROWSKI A. Rzym. Mozaika jako chrześcijańska sztuka bazylikowa. Warszawa 1911, s. 159. . . . . . . II 4310

163. SZYLLER St. Tradycya budownictwa ludowego w architektutrze polskiej. Warszawa 1917, s. 80. . . . . III 946

164. ŚWIEYKOWSKI E. Zarys artystycznego rozwoju tkactwa i haftarstwa. Kraków 1906, s. 300, tabl. 25. . . . . . I 1812

165. TATARKIEWICZ Wł. Aleksander Orłowski. Warszawa (1926), s. 23, tabl. 32. . . . . , I 1764

166. TIZIAN. Stuttgart 1911, s. XXXVII, 281 (Klassiker der Kunst Bd 3) . . . . III 943

167. TOWARZYSTWO Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie LXXV. (Warszawa 1936), s. 163, tabl. 63. . . . . . III 930

168. TRETER M. Konrad Krzyżanowski. Warszawa (1926), s. 25, tabl. 32, ... , . . , . I 1763

169. VELASQUEZ. Stuttgart 1908, s. XXIX, tabl. 195 (Klassiker der Kunst Bd 6) . . . . III 944

170. WAETZOLD W. Du und die Kunst. Berlin (1938), s. 341, tabl. 96. . . . . , ... , . II 4259

171. WALICKI M. Malarstwo polskie XV wieku. Warszawa 1938, s. 227, tabl. 88. . . . , . . . , ... , . III 970

172. WARCHAŁOWSKI J. Zofja Stryjeńska. Warszawa (1929), s. 31, tabl. 32, ... II 4261

173. WASYLEWSKI St. Portret kobiecy w Polsce XVIII w. Warszawa (1926), s. 23, tabl. 32. . . . . I 1762

174. WORRINGER W. Formprobleme der Gotik. München 1918, s. 127, tabl. 25, ... , II 4260

175. ZRĘBOWICZ R. Nihilizm w sztuce. Warszawa 1921, s. 35,

176. ZUBRZYCKI J. Sas. Arcydziela Wita Stwosza.

tabl. 30, ... , . . , , I 1768

Lwów 1924, s. 174, ... II 4367

177. ŻMIGRODZKI M. Krótki zarys historyi sztuki. Kraków 1900, s. 790, ... II 4370

Teatrologia.

178. BAR A. Teatr krakowski pod dyr. Koźmiana. Lwów (1939), s. 91. . . . . II 4255

179. BIE O. Das Ballet. Berlin (ok. 1904), s. 76, tabl. 17. . . . I 1814

180. BRUMER W. Scena i widownia. W-wa 1925, s. 202. . . . I 1783

181. DESPOIS E. Le théâtre français sous Louis XIV. Paris 1874, s. 419. . . . . I 1799
182. GREGOR J. Weltgeschichte des Theaters. Zürich 1933), s. 829, II 4258
183. HERTZ Al. Zagadnienia socjologii teatru. Lwów (ok. 1938) s. 80, ... , . . . , ... II 4253
184. KNÖTEL R. Handbuch der Uniformkunde. Leipzig 1896, s. 488, I 1741
185. MILLER A. Teatr polski i muzyka na Litwie jako strażnice kultury zachodu. Wilno 1936, s. 245, tabl. 15. . . . . . II 4331
186. RULIKOWSKI M. Teatr warszawski od czasów Osińskiego. Lwów (po 1937), s. 74, ... II 4254
187. TEKA Melpomeny. Kraków 1904, kart 1, tabl. 37. . . . . III 925
188. WOŁKOWSKI S. Człowiek wyrazisty. Warszawa 1920, s. 138, tabl. 16, ... , . . , II 4270
189. ZWIĄZEK Artystów Scen Polskich 1919 — 1929. (Warszawa), (po 1929), s. 51, ... II 4248

Muzykologia.

190. BARTSCH R. H. Książę pieśni. (Fr. Szubert). Warszawa, (ok. 1935), s. 196. . . . . , II 4395
191. (BINENTAL L.). Katalog I wystawy dokumentów i pamiątek Chopinowskich. W-wa 1932, s. 40. . . . . II 4363
192. PLAHODIR Al., Falimirski A. Fortepian. Lwów 1928, s. 123, tabl. 27, ... , ... , ... II 4328
193. BRONARSKI L. Harmonika Chopina. W-wa 1935, s. 480. . . II 4383
194. BRZEZIŃSKI F. Smetana. W-wa (1933), s. 82. . . . . . I 1792
195. DUFOURCQ N. La musique d'orgue française de Jehan Titelouse à Jehan Alain. Paris 1941, s. 249, tabl. 16, . . . I 1750
196. DZIEWULSKA M. Metodyka kształcenia słuchu w szkołach muzycznych niższych i średnich. Kraków 1948, s. 46. . . II 4392
197. Gassner F. S. Universal-Lexikon der Tonkunst. Stuttgart 1849, s. 918, ... III 985
198. GEIRINGER K. Joseph Haydn. Potsdam (1932), s. 160, tabl. 10, III 963
199. GEORGE A. Arthur Honegger. Paris 1926, s. 140, ... I 1791
200. GLIŃSKI M. Aleksander Skrjabin. (W-wa 1930), s. 84, tabl. 15. I 1749
201. HEINITZ W. Instrumentenkunde. Wildpark-Potsdam (1929), s. 159, ... , ... , ... , , . III 965
202. HŁAWICZKA K. Nauczanie śpiewu w szkole powszechnej. Warszawa (1934), s. 198, ... II 4338
203. IWASZKIEWICZ J. Spotkanie z Szymanowskim. Kraków (1947), s. 149, ... II 4382
204. JACHIMECKI Z. Karol Szymanowski. Kraków 1927, s. 76. . II 4387
205. JACHIMECKI Z. Ryszard Wagner. (Kraków) (1911), s. 290. II 4340
206. JUNIEN G. O Chopinie jako wieszczu muzycznym Polski. Warszawa (1922), s. 22, ... II 4386
207. KARŁOWICZ M. Mieczysław Karłowicz. Poznań 1934, s. 47. II 4322
208. KĘCKI F. Podręczny słownik encyklopedyczno - muzyczny. Warszawa (br.). s. 78, ... , . II 4341

209. KOMORZYŃSKI E. v. Mozart. Berlin (1941), s. 215, tabl. 32. II 4329

210. LACHMANN R. Die Müsik der aussereurop. Natus- u. Kulturvölker. Wildpark-Potsdam (1929), s. 33, tabl. 1. . . . III 966

211. LAMBOTTE L. L'éducation de le mémoire musicale. Paris (br.), s. 125, ... I 1748

212. LANDAU R. Paderewski. W-wa 1935, s. 377, tabl. 15. . . II 4361

213. MASZYŃSKI P. Ćwiczenia wstępne do nauki szkolnej śpiewu zbiorowego. Warszawa (1916) s. 62. . . . . II 4326

214. MOHR W. Cäsar Franck. Stuttgart 1942, s. 299. . . . . . II 4331

215. MOSER H. J. Lehrbuch d. Musikgeschichte. Berlin (1941), s. 404. . . . . , ... , . . , . . . I 1793

216. MOSER H. J. Musik Lexikon. Berlin 1935, s. 1005, ... II 4321

217. NEF C. Histoire de la musique. Paris 1931, s. 399. . . . . II 4344

218. NIEWIADOMSKI St. Stanisław Moniuszko. Warszawa (1928), s. 72, tabl. 17, ... , . . . I 1794

219. NOSKOWSKI Z. Istota utworów Chopina. W-wa 1902, s. 36. I 1816

220. NOWACZYŃSKI A. Młodość Chopina. W-wa 1939, s. 231. . I 1796

221. OPIEŃSKI H. Chopin. (Lwów 1909), s. 139, tabl. 12. . . . II 4391

222. OPIEŃSKI H. Ignacy Jan Paderewski. Warszawa (1928), s. 80, tabl. 17, ... , . . , I 1795

223. PANOFF P. Die altslavische Volks- u. Kirchenmusik. Wildpark-Potsdam (1930), s. 31, ... III 968

224. PORADOWSKI S. B. Nauka harmonji w zarysie. Poznań (1931), s. 58, ... II 4364

225. PROUT E. Formy muzyczne. W-wa 1907, s. 275. . . . . . II 4390

226. REISS J. Beethoven. W-wa 1920, s. 157. . . . . II 4327

227. (REISS J.). Elementarz muzyczny. Kraków 1944, s. 180. . . II 4389

228. REISS J. Formy muzyczne. Lipsk 1917, s. 132. . . . . . II 4384

229. REISS J. Harmonja. W-wa (1923), s. 281. . . . . II 4343

230. REISS J. Historja muzyki w zarysie. W-wa 1921, s. 588. . . II 4337

231. RIEMANN H. Handbuch der Harmonielehre. Leipzig 1906, s. 234, ... , . . . , . . . II 4332

232. RIEMANN H. Hugo Riemans Musik-Lexikon. Leipzig 1909, s. 1598, ... , ... , . . . II 4345

233. ROLLAND R. Wycieczka w krainę muzyki przeszłości. Lwów 1924, s. 217, ... II 4342

234. RYTARD J. M. Wspomnienia o K. Szymanowskim. Kraków (1947), s. 71, ... , ... , II 4385

235. SACHS C. Die Musik der Antike. Wildpark-Potsdam (1928, s. 32, . . . , ... , ... , . . , III 967

236. SIMON A. The polish songwriters. W-wa 1936, s. 50. . . . . I 1813

237. SOBOLEWSKI M. C. Instrumentacja. Kraków 1924, s. 234. . II 4339

238. STARCZEWSKI F., Śledziński-Lidzki S. Konserwatorium muzyczne w Warszawie. W-wa 1937, s. 46. . . . . . II 4336
239. STEFANOWSKA-Tobiczyk W. W stuletnią rocznicę urodzin F. Chopina. Lwów 1909, s. 32, ... II 4362
240. STÖHR R. Praktischer Leitfaden der Harmonielehre. Wien 1919, s. 168, ... II 4324
241. STUMPF C. Die Anfänge der Musik, Leipzig 1911, s. 209, . II 4323
242. SZYMANOWSKI K. Fr. Chopin. W-wa 1925, s. 37, ... I 1817
243. VETTER W. Franz Schubert. Potsdam (1934), s. 160. . . . III 964
244. TURNBULL S. The business side of music teaching. London 1938, s. 116, ... I 1746

S P R O S T O W A N I E

W numerze Biuletynu Informacyjnego za luty — marzec w wykazie władz szkół muzycznych podano wskutek omyłki w rubryce Katowice — prorektor Chmielewska Wanda zamiast Chmielowska, a opuszczono rektor dr Adam Mitscha; Państwowa Średnia Szkoła Muzyczna — umieszczono — Kierownik Lewandowska - Kowalewska Helena a ma być dyrektor Powróźniak Józef.

Ponadto w wykazie władz szkół muzycznych w Poznaniu opuszczona została Państwowa Niższa Szkoła Muzyczna, której kierownikiem jest mgr. Witold Kandulski.

Numer niniejszy Biuletynu Informacyjnego Ministerstwa Kultury i Sztuki, obejmujący miesiące kwiecień — maj — czerwiec jest pierwszym, jaki ukazuje się po wprowadzeniu w życie Statutu Organizacyjnego Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Przerwa w wydawnictwie nastąpiła na skutek reorganizacji Ministerstwa i związanych z tym prac.

T r e ś ć

Biuletynu Informacyjnego Ministerstwa

Kultury i Sztuki Nr 4 — 5

Kwiecień — Maj — Czerwiec 1948

Podstawy organizacyjne polityki kulturalnej . . . . str. 5

Uchwała Rady Ministrów z dn. 15.V.1948 r. w sprawie Statutu Organizacyjnego Ministerstwa Kultury i Sztuki . . . . „ 8

Statut Organizacyjny . . . . „ 9

Departament Twórczości Artystycznej . . . . „ 12

Departament Szkolnictwa Artystycznego . . . . „ 19

Departament Przedsiębiorstw Artystycznych i Rozrywkowych . . „ 22

Naczelna Dyrekcja Muzeów i Ochrony Zabytków . . . . „ 27

Biuro Współpracy Kulturalnej z Zagranicą . . . . „ 34

Biuro do Spraw Ruchu Amatorskiego . . . . „ 39

Przedsiębiorstwa Państwowe . . . . „ 41

Biblioteka Ministerstwa Kultury i Sztuki . . . . „ 49